

3 Aruba

Bedreigde cascabel met hoge snelheid doodgereden

6 Economie

Cruiseschepen varen niet uit om coronavirus

9 Wereld

Wereldwijd maatregelen om verspreiding coronavirus tegen te gaan

12 Sport

Federer werkt 7 matchpoints weg en gaat door

Volgens Directie Volksgezondheid:

‘Nog geen paniek nodig over nieuw coronavirus’

ORANJESTAD — “Aangezien het niet geheel voorkomen kan worden dat het virus zich verspreidt, kunnen wij er alleen maar voor zorgen dat wij een solide plan klaar hebben in het geval dat het coronavirus op Aruba gesignaleerd wordt. Maar zover zijn we gelukkig nog niet.” Dat meldde de Directie Volksgezondheid (DVG) vanochtend tijdens een last-minute persconferentie.

door onze verslaggever
Carina Wever

Gevallen van longontsteking in Wuhan in China brachten afgelopen december een nieuw virus aan het licht, het nieuwe coronavirus. Het virus verspreidt zich op dit moment en het is niet ondenkbaar dat het ook Aruba bereikt. Het nieuwe virus heeft tot nu toe 106 levens geëist in China, waarbij het volgens de DVG allemaal mensen betrof met een verzwakt immuunsysteem als gevolg van een chronische ziekte of ouderdom. De Chinese overheid meldt dat er bijna 4700 bevestigde gevallen van besmetting zijn. In tien andere landen zijn inmiddels ook besmettingsgevallen geconstateerd, voor

zover bekend allemaal bij personen die in China zijn geweest. Geen enkel land heeft een reisverbod naar China ingesteld, wat betekent dat ook op Aruba voornog geen reisbeperkingen nodig worden geacht.

Crisisplan

Op het moment volgt de DVG de internationale ontwikkelingen en blijft daarbij alert waar het gaat om meldingen op Aruba van griepsymptomen en luchtwegaandoeningen, en dan specifiek bij mensen die ofwel zelf in China zijn geweest of direct contact hebben gehad met personen die in China waren. Samen met het Rampenbureau en verschillende betrokken partners waaron-

der de Directie Luchtvaart, de AAA, ATA, APA, Astec, Imsan, het HOH en de Ambulance, is de DVG momenteel bezig met het opstellen van een crisisplan. Gelet op het feit dat het een compleet nieuw virus betreft, is er nog geen kant en klaar model voor, maar er bestaat wel een Generiek Plan voor besmettelijke ziektes dat aan de hand van dit specifieke virus aangepast gaat worden. Ook wordt er volgens de DVG nauw contact gehouden met het Nederlandse Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en met de andere eilanden binnen het Koninkrijk.

Voorzorgsmaatregelen

Als voorzorgsmaatregel geeft de DVG het advies om extra goed op de hygiëne te letten, goed en regelmatig de handen te wassen, niet richting anderen te niezen en te hoesten en contact te vermijden met zieke mensen. Met name mensen die aan een chronische ziekte lijden moeten extra opletten.

Lopez-Tromp beëdigd als minister

ORANJESTAD — Bijna anderhalve maand na het vertrek van POR-leider Otmar Oduber uit de politiek is Marisol Lopez-Tromp vandaag door gouverneur Alfonso Boekhoudt beëdigd als minister van Ruimtelijke Ordening, Infrastructuur en Milieu. Bij de ingang van de ambtswoning van de gouverneur verklaarde de nieuwe minister na afloop aan de verzamelde pers dat het haar intentie is om voort te borduren op het regeerakkoord tussen haar partij POR en regeringspartners MEP en RED. Ook wil minister Lopez-Tromp de nadruk leggen op integriteit binnen de afdelingen die onder haar portefeuille vallen. Marisol Lopez-Tromp was tijdens de kabinetten Oduber III en IV minister van Infrastructuur, Sociale Zaken en Onderwijs. Na haar vertrek uit MEP ging zij verder als Statenlid bij AVP en POR.

‘Duizenden mensen op de vlucht voor strijd Syrië’

AZAZ — De opmars van Syrische regeringstroepen in de provincie Idlib heeft geleid tot een nieuwe vluchtelingenstroom richting de Turkse grens. Vele duizenden mensen zoeken een veilig heenkomen, zeggen hulpverleners en getuigen.

Mensen op de vlucht voor het geweld in Idlib.

Het in Groot-Brittannië gevestigde Syrisch Observatorium voor de Mensenrechten zegt dat regeringstroepen sinds vrijdag 22 plaatsen hebben veroverd. Ook belegeren ze de strategisch belangrijke stad Maarat al-Numan. Een plaatselijke reddingswerker zegt dat daar de afgelopen dagen tientallen woningen zijn verwoest door beschietingen. Het regime van de Syrische leider Bashar al-Assad heeft met Russische steun de afgelopen jaren veel terrein heroverd op opstandelingen.

gen. Idlib en aangrenzende gebieden zijn het laatste bolwerk van overwegend jihadistische rebellen die nog vechten tegen de regering. In het noordwestelijk ge-

bied bevinden zich ook veel vluchtelingen uit andere delen van Syrië. Een getuige zegt dat gisteren duizenden mensen zijn gevlucht uit de plaatsen Ariha en Saraqib

in Idlib. Dat leidde tot files richting gebieden bij de Turkse grens. In Turkije bevinden zich al meer dan drie miljoen Syrische vluchtelingen.

‘Wet wijzigen om kerncentrale langer open te houden’

BORSSELE — De kerncentrale in Borssele kan volgens directeur Carlo Wolters technisch en economisch misschien nog wel tien of twintig jaar langer mee. Hij roept in de Volkskrant op de wet daarvoor te wijzigen én nieuwe centrales te bouwen.

“Wij willen best een bijdrage leveren aan het langer openhouden van de kerncentrale. Maar op dit moment staat de wet het niet eens toe”, zegt Wolters. “Dus als de overheid wil overwegen om de centrale

langer open te houden, dan is het eerste wat moet gebeuren: die wet veranderen. Daarna zouden de overheid, onze aandeelhouders en wij om de tafel moeten gaan zitten om te zien onder welke

voorwaarden dat zou kunnen. Een van die voorwaarden is in ieder geval: commitment van de overheid. Er zullen investeringen nodig zijn, en je gaat geen dure technische verbeteringen doorvoeren, tenzij je zeker weet dat het voor tien, of twintig jaar is.” Volgens Wolters kan de centrale ook een belangrijke rol spelen bij het halen van de klimaatdoelen. “Met alleen

wind en zon gaan we de klimaatdoelen niet halen. Minister Eric Wiebes zit met zijn vingers tussen de deur. Hij weet ook dat hij met het huidige instrumentarium die doelen niet gaat halen. Deze centrale produceert al heel lang en heel veilig 3 procent van de Nederlandse stroom, en stoot geen CO2 uit. Dat zou toch zonde zijn om weg te doen.”

Laatste EU-ministerraad voor Britten

BRUSSEL — Het is vandaag de laatste keer dat een Britse minister een EU-raad van ministers bijwoont. Minister van staat Christopher Pincher is aanwezig bij overleg in Brussel waar bewindslieden onder meer spreken over een conferentie over de toekomst van Europa en de meerjarenbegroting van de EU.

“Het is een historische week voor het Verenigd Koninkrijk omdat we de instructie van het Britse volk van 23 juni 2016 om de EU te verlaten, uitvoeren”, zei Pincher over het brexit-referendum van drieënhalve jaar geleden. Het land is vanaf vrijdag nacht geen lidstaat meer. “Ik ben hier om mijn collega’s en vrienden nog eens

duidelijk te maken dat we uit de EU gaan, maar Europa niet verlaten”, sprak Pincher voorafgaand aan het beraad. “Ik zal hen vandaag verzekeren dat, terwijl we de Europese Unie verlaten, we altijd bondgenoten, partners en vrienden zullen blijven.” Pincher wees op de geschiedenis en waarden die aan

beide kanten van het Kanaal worden gedeeld. Als ‘soevereine gelijken’ willen we de welvaart en veiligheid in stand houden, besloot hij. “Vandaag verliezen we een partner” zei de Franse minister Amélie de Montchalin (Europese Zaken). Volgens haar zal het VK veel steun verliezen en ‘alleen staan’ in de handelsdiscussies met de VS en andere landen. Als de Britten dicht bij de EU-regels en normen blijven, zal dat positief uitpakken voor hun toegang tot de Europese interne markt, aldus de bewindsvrouw.

Israëlische premier aangeklaagd in drie corruptiezaken

JERUZALEM — De Israëlische premier Benjamin Netanyahu is officieel gedagvaard in drie corruptiezaken. Dat gebeurde kort nadat hij vandaag zijn verzoek had ingetrokken om parlementaire immuniteit.

Met dat verzoek wilde hij strafvervolgning in de drie corruptiezaken tegenhouden. Zolang een immuniteitsverzoek loopt, kan een proces niet beginnen.

In een verklaring vandaag zei Netanyahu dat hij vreesde dat de behandeling van het immuniteitsverzoek tot een ‘circus’ in het parlement zal leiden en dat hij geen deel wil uitmaken van dat ‘vieze spel’. Netanyahu werd in no-

Donald Trump en Benjamin Netanyahu gisteren bij het Witte Huis.

vember aangeklaagd onder andere wegens omkoping en fraude. Hij ontkent iets verkeerd te hebben gedaan en zegt dat hij het slachtof-

fer is van een heksenjacht door de media. Met de dagvaarding is het proces tegen de premier nu in gang gezet.

Regering onderhandelt nog steeds met Citgo

ORANJESTAD — Het is deze week erop of eronder voor de onderhandelingen met Citgo. Het bedrijf houdt vast aan het vertrek per 31 januari, aanstaande vrijdag. De onderhandelingen met de regering zijn nog steeds gaande. Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) noemt het een 'cruciale week'. Belangrijk hierbij is de sleuteloeverdracht zodat de overheid toegang krijgt tot het raffinaderijterrein en de haventerminal.

De grootste zorg is dat Citgo eind deze maand vertrekt zonder dat er afspraken zijn gemaakt en de overheid nog jaren moet procederen om 'de sleutel' te krijgen, stelt de premier. Voorheen werd onderhandeld over een Temporary Suspension Transfer Agreement (TSTA). Maar inmiddels wordt er onderhandeld over een 'Suspension and Termination'. "Citgo eiste eerst dat er alleen onderhandeld kon worden met nieuwe operators als er overeengekomen wordt dat ze na vier jaar nog het recht hadden om terug te komen, maar heeft die eis inmiddels laten varen", stelt Wever-Croes. Ook vertelde ze tijdens de persconferentie op het Bestuurskantoor gisteren dat ze twee weken terug contact heeft gehad met de Venezolaanse interim-president Juan Guaidó om haar zorgen te uiten over de moeizame voortgang. Ze stelt dat de onderhandelingen daarna soepeler liepen.

Toegang
De premier gaf aan dat als 'de sleutel' niet overgedragen wordt in de overeenkomst, de

regering nog jaren moet procederen om deze in bezit te krijgen. Het gaat hierbij vooral om de toegang en exploitatie van de haventerminal, via welke Aruba alle brandstof ontvangt. Maar ook toegang tot het raffinaderijterrein zelf, waar door achterstallig onderhoud verschillende installaties op instorten staan en de veiligheid niet gewaarborgd kan worden.

Brandstof
Het continueren van de operatie van de terminal is cruciaal om de import van brandstof zonder onderbreking te laten verlopen. Benzine, zware stookolie (HFO) voor WEB en de *jetfuel* voor de luchthaven zijn cruciaal voor Aruba. De premier verzekerde wederom dat de brandstoflevering niet onderbroken wordt en dat de regering hier verschillende 'contingency plans' voor heeft ontwikkeld.

Staatsbedrijf
RDA heeft inmiddels een nieuw staatsbedrijf opgericht, Terminal di Energia Aruba (TDEA), dat de ter-

minal gaat exploiteren. "Als Citgo op 31 januari vertrekt, dan kan de RDA op 1 februari hiermee beginnen, zegt de premier, zodat er teams zijn die het werk kunnen overnemen. Want deze maand wordt weer een schip met brandstof verwacht en de doorgang hiervan moet gegarandeerd worden." Ze stelt dat de brandstoflevering absoluut niet in de knel komt. En wellicht kan TDEA ook werknemers van Citgo overnemen.

Herontwikkelen
Ook de terminal kampt net zoals de raffinaderij met achterstallig onderhoud. De overheid wil de terminal bovendien economisch herontwikkelen. In het verleden toen deze uitgeroofd werd door Coastal en Wickland genereerden zij inkomsten met overslagactiviteiten. Overslag zou inkomen voor Aruba kunnen opleveren. "Op dit moment genereert de terminal geen inkomen, daarom willen we ze van elkaar scheiden", zegt de premier en de regering moet hierin investeren.

Werknemers
Ook de onderhandelingen met de werknemers zijn nog niet afgerond. De premier stelt dat de landsbemiddelaar, Anselmo Pontilius, namens de regering hier op toeziet en deelneemt aan de onderhan-

Foto: Nadine Solas

Een automobilist rijdt langs de muur van het raffinaderijterrein. In de achtergrond een aantal verroeste opslagtanks.

delingen. Vorige week was er even sprake dat alle gevraagde voorstellen van de werknemers in het voorstel opgenomen waren, maar gisteren bleek dat dit nog niet helemaal het geval is. De premier zegt dat de re-

gering zich zal inspannen om een nieuwe operator te vinden die de werknemers gaat overnemen

Achterstallig onderhoud
Zodra de regering de sleutel van het terrein krijgt

gaat ze het terrein op om te onderzoeken wat er aan de installatie opgeknapt moet worden om de veiligheid te kunnen garanderen, stelt Wever-Croes. Waar het geld hiervoor vandaan komt weet de rege-

ring nog niet. "We moeten het terrein op om te verze-keren dat er geen stukken afvallen en de basisveiligheid wordt gegarandeerd, maar de nieuwe operator moet het uiteindelijk opknappen", aldus Wever-Croes.

Verzekeringen Pensioenen Hypotheken

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.

Dienstverlening met een persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200

Beatrixstraat 34 • Oranjestad

email: insurance@asca.aw

SIGN UP AS A VOLUNTEER NOW!

ARUBA DOET

13 and 14 OF MARCH 2020

oranje fonds

CEDE

Centre for Economic Development

ARUBA

www.arubadoet.com

66 Aniversario Carnival

Bishita nos tienda awe mes!

DL3 LTE Smartphone Afl.109

Celebra Carnival 66

cu e ultimo version di DL3 LTE smartphone y Shake to Win cu Digicel

Digicel

Het Bestuur van de Stichting Middelbaar Onderwijs Aruba roept **met spoed** sollicitanten op voor de vervulling van de vacature onder haar ressorterende school voor HAVO/ VWO het **COLEGIO ARUBANO**:

Nederlands 2e graads / 25 lesuren

Het betreft een vacature ter **vervanging** van één docent voor minimaal 3 maanden.

Sollicitaties na het verschijnen van deze advertentie te richten aan het: Bestuur van de Stichting Middelbaar Onderwijs Aruba. t.a.v. mevr. Gilda Kelly, HR adviseur E-mail: bestuursmoa@colegioarubano.aw

OPEN HOUSE

Date: Wednesday, 29 January 2020
Time: 10 AM till 12 PM

Location: Rooi Santo Villa Park, on the Road in front of Wacamaya Appartments

Rooi Santo 124
Listed at \$ 449,900
ID #1551

Features:

- 3 Beds
- 2 Baths
- 193 m² Build Up
- Great Swimming Pool
- Sold Completely Furnished

COLDWELL BANKER

For more information please contact us at
Phone: + (297) 587-6666
Bubali 141-A | Super Food Plaza
Info@coldwellbanker.aw | www.coldwellbanker.aw

VACATUREMELDING

N.V. ELMAR is momenteel opzoek naar kandidaten voor de positie van:

ENGINEER

De Engineer is verantwoordelijk voor de technische planning vormgeving en doorberekening van nieuwe duurzame energiesystemen (alsook electric vehicles) en energieprojecten door middel van bestekken, tekeningen en budgetten, resulterend in kwalitatieve en efficiënte energiedienstverlening en -producten voor de consument.

Profiel:

- Afgeronde HBO opleiding Elektrotechniek;
- Gedegen kennis van systemen en infrastructurele voorzieningen ten behoeve van nieuwe en alternatieve energiesystemen;
- Tenminste 6 jaar ervaring in engineering binnen een soortgelijke omgeving en kennis van hoogspanningsdistributie- en transmissienetten;
- Gedegen kennis van CAD, Geografisch Informatie Systeem (GIS) en de specifieke toepassing binnen de elektrotechnische omgeving;
- Goede sociale en communicatieve vaardigheid ten behoeve van het verstrekken van vakinhoudelijke informatie aan interne en externe partijen;
- Innovatief, zelfstandig en nauwkeurig;
- Gedegen ervaring met MS Office en Planning Software;
- Goede schriftelijke en mondelinge uitdrukingsvaardigheid in Papiamentu, Nederlands en Engels

Uw Sollicitatie

Spreekt het bovenstaande u aan?

Gaarne uw sollicitatie in de vorm van een sollicitatiebrief en CV voorzien van diploma's en getuigschriften tot uiterlijk **7 februari 2020** te sturen naar: N.V. ELMAR, e-mail: recruitment@elmar.aw

ELMAR
—Redefining Energy—

Klokkenluiders tippen: rapport nekklem Mitch gecensureerd

ORANJESTAD — Na geluiden van klokkenluiders dat het rapport van de Inspectie Justitie en Veiligheid naar de dood van Mitch Henriquez gecensureerd is, eisen de nabestaanden opheldering van de Nederlandse Justitie-minister Ferd Grapperhaus. De familie wil inzicht krijgen in welke delen er uit het rapport zijn gehaald.

Dat schrijft het Nederlandse *Algemeen Dagblad* (AD) vandaag. De *Amigoe* probeerde naar aanleiding van dit nieuws direct contact te leggen met de advocaat van de familie, Richard Korver, maar kreeg voor het sluiten van deze editie geen reactie. Het AD heeft de Nederlandse Justitie-minister direct verzocht duidelijkheid over het rapport te verschaffen. “Dit mede omdat er nog een cassatie loopt en een procedure bij het Europese Hof aanhangig is gemaakt waarbij de familie het optreden van de Nederlandse autoriteiten hekelt”, zegt advocaat Richard Korver tegen het voornoemde medium. Het nieuws zou ‘een klap’ zijn voor de nabestaanden.

“De familie heeft gedurende de zaak meermaals moeten constateren dat de overheid onjuiste informatie naar buiten bracht (...)”, aldus de advocaat tegen het AD.

Gewelddadige dood

Dat begon al vlak na het noodlottige ongeval in juni 2015. De 42-jarige Arubaan werd op gewelddadige wijze gearresteerd tijdens het festival Night at the Park, een muziekfestival in Den Haag. Hij had geroepen dat hij een wapen bezat, waarop agenten direct reageerden. Op filmpjes die op sociale media circuleerden was te zien hoe minstens vier agenten hem op de grond in bedwang hielden en dat één agent hem in de wurggreep hield. Hen-

riquez bleek geen wapen te hebben.

De dood die na zijn arrestatie volgde, het politiegeweld en de eerste verklaring van het Openbaar Ministerie (OM) in Den Haag, leidde direct tot veel ophef in Nederland en op Aruba. Het OM gaf als eerste reactie dat Henriquez zich hevig verzette tegen de politie, waarna de agenten geweld gebruikten om hem mee te nemen naar het politiebureau. Daarbij verklaarde het OM ook dat hij, terwijl hij in het busje vervoerd werd naar het bureau, onwel werd. Op beelden die online door verschillende ooggetuigen werden gepost, voltrok zich echter een ander tafereel. Daarop was te zien dat Henriquez al bewusteloos was, voordat hij de politiebuis in werd gesleept. Het OM trok daarom zijn eerdere verklaring in en liet toen aan deze krant weten dat dit persbericht op basis van ‘summiere informatie’ was geschreven.

Twee anonieme agenten

Uiteindelijk werden niet vier, maar twee agenten (DH01 en DH02 die tot op de dag van vandaag anoniem zijn) eind 2017 veroordeeld tot een voorwaardelijke celstraf van zes maanden. Ze waren volgens de rechtbank verantwoordelijk voor de dood van Mitch Henriquez door een combinatie van geweld bij zijn aanhouding in juni 2015. De twee agenten vonden dat ze gewoon hun werk deden en gingen in hoger beroep bij het gerechtshof.

Het gerechtshof sprak DH02 in juni 2019 vrij. DH01 kreeg bij het gerechtshof een voorwaardelijke celstraf van zes maanden opgelegd. Deze laatste ging kort na het horen van dit vonnis in cassatie. Bij cassatie oordeelt het hoogste rechtsprekende orgaan of de wet tijdens het hoger beroep goed is toegepast en of de uitspraak voldoende is gemotiveerd.

Bespreking morgen tijdens deskundigenoverleg Ratificatie ‘Unesco-verdrag ter bescherming van erfgoed onder water’

WILLEMSTAD/ORANJESTAD — De ratificatie van het ‘Unesco-verdrag ter bescherming van erfgoed onder water’, is onderwerp van gesprek tijdens een deskundigenoverleg dat morgen plaatsvindt. De ontmoeting is bij de Stichting NAAM (National Archaeological Anthropological Memory Management).

Door ratificatie van dit verdrag kan bijvoorbeeld voorkomen worden dat mensen het aanwezige erfgoed onder water vernielen, verkopen of zelfs meenemen. Het doel van de bijeenkomst is overleg voeren over hoe de ratificatie en implementatie van het verdrag – voor de zes eilanden van Caribisch Nederland – het beste kan plaatsvinden.

Hierbij zullen zowel vertegenwoordigers van de archeologische instanties en beheerders van de marien parken van Aruba, Curaçao, Bonaire, St. Maar-

ten, St. Eustatius en Saba aanwezig zijn, alsook een vertegenwoordiging van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Namens Aruba zal mariene bioloog Byron Boekhoudt aanwezig zijn voor het Museo Archeologico Nacional Aruba (Mana), laat Pancho Geerman, interim-directeur Mana desgevraagd weten aan de *Amigoe*. Boekhoudt, die ook duiker is, heeft het museum geassisteerd bij het in kaart brengen van de locaties van erfgoed onder water bij Aruba. “Er is voor alle eilanden een enquête gehouden, een soort nulmeting, deze wordt mor-

gen besproken en ook wordt gekeken wat de aanbevelingen zijn voor de werkzaamheden die nog gedaan moeten worden”, zegt Geerman.

Ratificeren

Nederland heeft reeds besloten het ‘2001 Unesco onderwatererfgoed-verdrag’ te ratificeren; dit geldt zowel voor het Europese deel van Nederland als voor het Caribische deel. Nederland zit momenteel in de afrondende fase van de ratificatie, waarbij ondertekening reeds voor 2021 staat ingepland.

Hierna moeten de eilanden dit elk wettelijk nog bekrachtigen met een implementatiewet. Het verdrag is sinds 2009 van kracht en inmiddels door zestig andere landen geratificeerd.

Bedreigde cascabel met hoge snelheid doodgereden

Foto's: Nationaal Park Arikok

ORANJESTAD — Een parkbezoeker die volgens Nationaal Park Arikok ‘veel te hard’ reed, heeft vanochtend een slachtoffer gemaakt. Om precies te zijn deze cascabel (ratelslang). Het park plaatste de foto's van het doodgereden dier en plaatste daarbij de oproep om je als bezoeker echt aan de voorgeschreven snelheid te houden. “Beste bezoekers van ons Nationale Park: alstublieft, alstublieft, alstublieft hou je aan de voorgeschreven verkeerssnelheid van 20 kilometer per uur, voor je eigen veiligheid en speciaal voor onze bedreigde wilde dieren.” De parkranger, die zich vlak achter het voertuig bevond, moest dealen met de fatale nasleep. “Houd er rekening mee dat de cascabel een endemische soort is en op Aruba ernstig wordt bedreigd. Bescherm onze flora en fauna door je aan de snelheidslimiet te houden en door waakzaam te rijden. Rem als dat nodig is en geef de wilde dieren de kans om veilig over te steken”, aldus Arikok in een statement.

Hoe wanbeleid Arubaanse omwoners dump zieker maakt

ORANJESTAD — De Arubaanse overheid komt met de een na andere tijdelijke oplossing voor Aruba's grootste afvalstort Parkietenbos die omwonenden ziek maakt. Maar de omwoners klagen dat ze daar niet beter van worden, zelfs zieker.

Dat schrijft Sharina Henriquez voor het *Caribisch Netwerk*. Zondag 26 januari hield de stichting Parkietenbos van een groep bezorgde burgers een handtekeningactie. “We willen niet alleen sluiting van de (oude) dump van Parkietenbos. Maar ook van (nieuwe dump) Ser'i Teishi”, zeggen voorzitter Edith Koolman-Tromp en woordvoerder Aldrich Croes. De vuilstort op de heuvel van Ser'i Teishi is in 2018 gekomen om de dump Parkietenbos te ontlasten. Er ligt inmiddels al 100.000 ton begraven, zegt beheerder Serlimar (overheidsbedrijf). Het afval wordt gescheiden en in plastic balen verpakt en dan begraven. Omwonenden klagen inmiddels van ‘een gaslucht’ die hoofdpijn, prikkende ogen en ademhalingsproblemen veroorzaakt. Dat komt dus bovenop de overlast die ze al jarenlang van Parkietenbos ervaren. Serlimar heeft nu experts ingehuurd om de overlast van Ser'i Teishi te onderzoeken. Maar de verantwoordelijke minister Otmar Oduber gaf al toe dat ze vergeten waren ontluhtingspijpen te plaat-

sen. Verder is de nieuwe vuilstort er gekomen zonder hindervergunning, en daarmee overtreedt de overheid zelf de wet. Het betekent voor bewoners dat de overlast onbeperkt door kan gaan. En dat terwijl de volgende ‘tussentijdse’ oplossing zich al aandient: Serlimar neemt volgende week een kleine afvalverbrander in gebruik om onder meer medisch afval in te verbranden.

“Waarom komt die vuilverbrander weer hier staan? Mijn familie en ik zijn al ziek door de dump van Parkietenbos en vervolgens Ser'i Teishi. En nu willen ze hier vlakbij weer medisch afval gaan verbranden. Dat kan ook radioactief zijn. Ik ben echt heel bang”, zegt omwonende Anouk Balentina.

Ministers geven verkeerde informatie

Ook voor deze vuilverbrander is geen hindervergunning afgegeven. Minister Otmar Oduber heeft gezegd dat de overheid geen vergunning hoeft aan te vragen omdat ze zelf eigenaar is. Maar dat is onjuist. Betrokken ministers blijken weleens vaker onjuiste informatie te verstrekken. Zoals onlangs de minister van Volksgezondheid Dangui Oduber.

Op vragen afgelopen donderdag wanneer hij eindelijk een onderzoek naar de gezondheid van omwonenden start, zegt de minister: “Er is tot nu toe maar één officiële klacht bij Volksgezondheid binnengekomen van een fa-

milie en die gaan wij nu dus onderzoeken. We zullen dan ook zeker de omgeving mee onderzoeken om uit te vinden wat de gevolgen zijn van de dump.” Maar er blijken veel meer klachten bij de Directie Volksgezondheid binnenge-

komen te zijn. Daar is niets mee gedaan.

Bovendien heeft de minister al sinds vorig jaar november het advies gekregen van zijn directie over de klacht van die familie waar ze toen een huisbezoek hebben afgelegd. De familie is toen niet

medisch onderzocht maar moest een lijst met vragen beantwoorden. Volksgezondheid heeft hen ook diezelfde maand bericht dat ze verder niets meer kunnen doen en het in handen is van andere overheidsinstanties. Van een grootschalig onderzoek is

dus geen sprake. Met dat ‘van het kastje naar de muur’-spel is bewoner Balentina goed bekend. “Gisteren zagen we weer een grote brand op de dump, met enorme explosies. Mijn kinderen waren bang en ik ook. Maar het ergste is de rook, het komt door de aircos naar binnen en mijn kinderen hebben al astma. Ik belde het alarmnummer maar die man sprak heel brutaal tegen mij en zei dat de brandweer toch niet komt want er is een overeenkomst met de dumpbeheerder hierover. En dat ik maar Bikker (justitieminister Andin Bikker) moest bellen als ik het niet leuk vond.” Balentina is naar het Openbaar Ministerie gegaan omdat ze op 25 november vorig jaar aangifte heeft gedaan van onder meer zwaar lichamelijk letsel door schuld. “De premier heeft zelf gezegd dat de dump een groot gevaar is voor de gezondheid van omwonenden. Maar niemand doet iets om ons te beschermen.” Tot op heden heeft ze nog geen antwoord gekregen

ondanks meerdere verzoeken aan de hoofdofficier. De politie wilde overigens haar aanklacht niet opnemen. Navraag bij de brandweer waarom zij gisteravond niet kwamen, levert het volgende op: “We komen alleen als Serlimar (dumpbeheerder) zelf aangeeft dat zij assistentie nodig hebben. Dus alleen als de branden te groot zijn en zij zeggen het niet alleen aan te kunnen. We hebben deze afspraak inderdaad gemaakt, omdat onze brandweerauto's veel schade opliepen als we de dump op gingen. Bovendien de branden zijn niet te blussen met water, alleen door af te dekken met zand. Dat kan Serlimar zelf ook”, aldus brandweercommandant Edward de Cuba. Op de vraag hoe zij de omwonenden beschermen tegen de gevolgen, zegt hij: “Het heeft geen zin om ze bijvoorbeeld elke keer te evacueren. Want de volgende dag of dagen moeten ze toch weer terug. De dump is een heel groot probleem. Dat kunnen wij niet oplossen.”

Hunto nos por haci un diferencia.

Ban yuda Scol Cacique Macuarima
Haci bo donacion facil, via **Pay.aw**.

Habri bo Pay.aw app,
Tap “More” riba bo home screen,
Tap riba “Good Deeds”,
Scoge “Cacique Macuarima School Fire” pa haci bo donacion.

Arubabank **SETAR**

pay.aw

Herziene uitgave Bouwen op de Wind in de maak

ORANJESTAD — Er komt een herziene uitgave van het boek ‘Bouwen op de Wind, Architectuur en Cultuur van Aruba’, dat oorspronkelijk verscheen in 2009. Michel Bakker en Olga van der Klooster van Plantage Zorg en Hoop, Bureau voor het onderzoek naar het gebouwde erfgoed overzee in Heemstede, zijn bezig met onderzoeken om het boek te actualiseren. Het boek krijgt zo’n vier nieuwe hoofdstukken, een aantal bestaande hoofdstukken wordt gereviseerd.

door onze verslaggever
Nadine Salas

Bouwen op de Wind is ontstaan uit het werk dat de twee verrichtten op uitnodiging van het Monumentenbureau Aruba, vertellen ze aan de *Amigoe*. Zij werkten van 1998 tot 2005 aan een overzicht voor monumentwaardige gebouwen op Aruba, die uiteindelijk beschreven werden in de bladen van een monumentenregister, project Waardenstellingen. Bakker vertelt dat ze aanvankelijk aan de hand lijsten van prof. dr.ir. Coen L. Temminck Groll en ir. Wilfrido Monzon het eiland rondreden om de monumentale panden te vinden en te omschrijven en zo de architectuurhistorische en cultuurhistorische belangen van deze panden vast te leggen. Deze informatie werd steeds uitgebreider. “De cultuurhistorische informatie die wij verzamelden kon je maar op één plek wegzetten en dat was in de inleiding van de zogeheten redegende omschrijvingen, deze zijn de basis van het boek geworden”, zegt Bakker. Niet alleen de historische waarde van monumentale panden wordt behandeld, maar ook

de cultuurgeschiedenis van het eiland.

Uitgever

De onderzoekers benaderden toen uitgeverij Libri Antillani, die hielp met het zoeken naar fondsen en zo is het uiteindelijk gepubliceerd. De herziene uitgave wordt gepubliceerd door Ron Smit, voorheen als uitgever werkzaam bij het Tropeninstituut en nu bij LM Publishers. Hierbij wordt samengewerkt met Editorial Charuba. Er is nog geen definitieve datum bekend voor de verschijning van de herziene editie.

Tien jaar verder

Gevraagd naar de reden voor de herziening zegt Bakker dat we inmiddels meer dan tien jaar verder zijn en dat er ook verder onderzoek is gedaan in die jaren op Aruba. “Je komt steeds nieuwe chapters tegen waarvan je denkt hé dat zou ook een mooi extra hoofdstuk geweest zijn. Bijvoorbeeld nieuwe bouwstijlen, maar ook interieuronderdelen. Aan de andere kant zijn sommige gebouwen die wij hebben beschreven er nu niet meer, zoals de rumshop van Noord, Rio Grande. Die verdient nog steeds een plek,

in de herziene uitgave kun je laten zien wat er ooit was.”

Nieuwe Bouwen

Het Nieuwe Bouwen begint in Nederland zo rond 1930 en op Aruba zie je dat pas wanneer architecten uit Nederlands-Indië er zijn ingevaren en ingevlogen, leggen de onderzoekers uit. Daar hebben ze de bouwstijl doorontwikkeld voor de tropen. Uiteindelijk komen ze als bouwkundig ingenieur op de Antillen terecht en beginnen in die stijl te bouwen, zo rond 1940 en verder. Die gebouwen zijn ook helemaal voor de tropen ontworpen met de uitstekende luifels voor schaduw en dergelijke. Een bekende naam is de architect Jan Nagel. In die tijd waren er niet zoveel zelfstandige architecten op Aruba maar ze zaten wel bij DOW, waar ze overheidsgebouwen ontwierpen, leggen de onderzoekers uit. Ook maakten ze bouwtekeningen voor huizen die de mensen konden gebruiken. “Nagel is heel belangrijk maar ook Ernesto Petronia en Bonifatio Croes, want die hebben ook ontzettend veel werk op dat gebied van nieuwbouw verricht. En zij keken niet alleen naar wat er in Nederland gebeurde maar ook wat er werd gebouwd in Miami”, zegt zij.

De onderzoekers hebben een uitgebreide inventarisatie gedaan in San Nicolas en voor een deel in Oranjestad. Het Nieuwe Bouwen staat hier ook wel bekend als Art Deco. “Als je gaat kijken in

San Nicolas dan zie je nog hoeveel mooie gebouwen daar gebouwd zijn, dus dit hoofdstuk gaan we uitbreiden”, zegt Van der Klooster.

Flora

Er komt ook een hoofdstuk gewijd aan erfbeplanting. Het gaat niet alleen over bouwkunst maar ook over erfgoed en daarbij hoort ook wat groeit op Aruba, legt Van der Klooster uit. Ze ging te rade in correspondentie om uit te vinden welke bomen in de negentiende eeuw groeiden en ook bij de Hortus Botanicus in Leiden. “Als je een cunucuhuis in de negentiende eeuw bekijkt ligt dit in een bepaalde context, het erf eromheen, waar mensen bomen hadden geplant. Niet alleen vanwege de schaduw, maar ook vanwege medicinale werking, nuttige gommen en harsen en de kleurstof die ze konden gebruiken.”

Interieur

Een ander hoofdstuk gaat over interieuronderdelen, zoals glas in lood ramen, tegelvloeren, muurschilderingen, houtsnijwerk, daar is nog te weinig aandacht aan besteed volgens de onderzoekers. Een andere mogelijkheid voor het boek is dat er monumentenroutes in komen te staan.

Restauratietechnieken

Een ander hoofdstuk gaat over het bouwambacht en restauratietechnieken. Van der Klooster zegt dat daarover nog weinig bekend is op Aruba en dat maakt het ook weer een praktisch bruikbaar boek. “Historische woonhuizen hebben hier helaas nog geen monumentenstatus gekregen, maar bewoners willen toch graag weten hoe ze hun mooie en waardevolle huis het beste kunnen herstellen. Ook voor architecten en studenten die dat willen weten schrijven we dit hoofdstuk, hoe pak je restauratie aan. Dan leer je

Michel Bakker en Olga van der Klooster bij het Nationaal Archief Aruba.

ook hoe het gebouw precies in elkaar zat en hoe je hier gebruik van kunt maken.” Ook bouwtechnieken en -materialen, zoals stapelen van de stenen muren, het maken van leem en kalkpleister en van verf op basis van pigmenten en bindmiddel, komen aan bod.

Vormrestauratie

Bij restauratie is het opletten dat historische waarde niet verloren gaat, zegt Bakker. Zo is bij restauratie van het huisje Wild, een cunucuhuis in de Schelpstraat, de bouwhistorische waarde verloren gegaan. Het was oorspronkelijk een klein cunucuhuis met een zadeldak en slechts één dakkapel per zijde. Later is er een soortgelijk huis met een eigen zadeldak zonder dakkapellen tegenaan gezet om het uit te breiden. “Bij de restauratie zijn de twee daken vervangen door een groot nieuw dak met vier dakkapellen, legt hij uit. Dus er zijn ook nog eens twee kapellen extra

toegevoegd. Van der Klooster vertelt dat de twee oude dakkapellen van het eerste huisje uniek waren op Aruba, omdat de zijwanden oorspronkelijk opgetrokken waren uit kleine gele IJsselklinkertjes. Deze zijn vanuit Nederland gekomen en de eigenaar had dus voldoende geld om zulke dure steentjes te kopen. Deze zijn afgebroken tijdens de restauratie. “Wat hier gebeurd is noemen we vormrestauratie, alleen de vorm van de dakkapellen is nagebootst. Maar de bouwmaterialen die mensen destijds gebruikten, de bouwtechnieken en de sociale status die er soms aan af te lezen is, die heb je gesloopt en daarmee de ziel van het huis.” De vroegere uitbreidingen van het huis, zoals de aanbouw, hadden na restauratie zichtbaar moeten blijven “Ze hebben alles met moderne materialen hetzelfde gemaakt en is dus de hele bouwgeschiedenis verdwenen, terwijl die waardevol was omdat je de ontwik-

kelingen goed kon zien.”

Monumentenregister

Daarnaast merkt Bakker op dat veel monumentale gebouwen wel in het register zijn omschreven maar juridisch nog steeds niet beschermd. “Alles gaat maar mondjesmaat en te traag”, zegt hij. “Het risico ontstaat dat het alsnog gesloopt wordt. Dan sloop je weliswaar geen juridisch monument maar wel degelijk een monument van Aruba. Misschien is het koudwatervrees. Als een particulier gebouw tot monument wordt verheven zijn ze bang dat mensen bij de overheid aankloppen voor subsidie. Er is natuurlijk niet voldoende geld, dat zou echter evenredig verdeeld moeten worden.” “Als particulieren zien hoe succesvol een restauratie kan zijn, zie je wel degelijk dat ze de draad oppakken”, zegt Van der Klooster, die in Nederland ook voorzitter is van de David van Lennep Erfgoedprijs. “Als het daar gebeurt, waarom dan niet op Aruba?”

Het bouwambacht in de eerste helft van de 20ste eeuw. Collectie Fraters van Tilburg.

VACATURE MELDING

Instituto Medico San Nicolas (ImSan) heeft als doelstelling het aanbieden en bevorderen van optimale medische zorg van klinische, poliklinische en ambulante aard en de toegankelijkheid daarvan voor alle burgers. Momenteel wordt nog géén klinische zorg verleend.

Op dit moment is modernisering en uitbreiding van het gebouw gaande. Dit in verband met de nieuwe zorg functies, n.l. ambulante chirurgie, incl. oogheelkunde, sterilisatie, radiotherapie, radiologie en laboratorium.

ImSan is op zoek naar een enthousiast **nefroloog** die tewerk zal worden gesteld op de dialyse afdeling. Op de afdeling zijn momenteel 18 hemodialysestations en ook peritoneaal dialyse wordt verricht. In verband met het groeiend aantal nierpatiënten is een vacature ontstaan.

Nefroloog M/V

Functie omschrijving:

De nefroloog die in dienst komt van ImSan zal consult houden in ImSan en zal samen moeten werken met de twee nefrologen in dienst van ImSan en de andere drie nefrologen werkzaam op Aruba. De diensten worden onderling geregeld.

Functie eisen:

1. U bent bij voorkeur BIG-geregistreerd;
2. U beheerst de Engelse taal vloeiend, de Nederlandse taal strekt tot aanbeveling en bekendheid met Spaans of Papiamentu is een pre;
3. Goede sociale en contactuele eigenschappen;
4. Gemotiveerd, enthousiast en flexibele instelling.

Gaame uw verzoekschrift + C.V. , vóór 29 februari 2020 te richten aan het hoofd personeelszaken, dhr. J. Trimon, Pastoor Hendrikstraat 10, San Nicolas, Aruba.
E-mail: j.trimon@imsan.aw onder vermelding van vacature nefroloog

Voorbeeld van Nieuwe Bouwen. Ontwerp Jan Nagel. Adriaan Laclé Boulevard nr. 8.

Voor de heruitgave van Bouwen op de Wind inventariseert Van der Klooster onderdelen en hun historische kleuren.

4 nieuwe diakenen op Aruba

WILLEMSTAD/ORANJE-STAD — In navolging van Curaçao zijn er op Aruba ook vier nieuwe permanente diakenen gewijd. Het gaat hierbij om Michael Nicolaas, Timoteo Zievinger, Patricio Nicolaas en Gilbert Kelly. De vier werden afgelopen zaterdag gewijd tijdens het opdragen van een plechtige Heilige Mis in de Pro-Cathedral San Francisco De Asis op Aruba.

Met de vier nieuwe Arubaanse diakenen erbij, telt het Bisdom Willemstad in totaal acht diakenen. Eind vorig jaar werden op Curaçao Richard Colastica, Richard Engelhardt, Roland 'Roy' Bernabela en Marcelino 'Chonki' De Lanoy al tot diaken gewijd. Van deze Curaçaose diakenen waren er drie het afgelopen week

Photo: Rutan Lucas

Op Aruba werden Michael Nicolaas, Timoteo Zievinger, Patricio Nicolaas en Gilbert Kelly afgelopen weekeinde tot permanente diaken gewijd door bisschop Luis Secco. Met deze wijding komt het aantal diakenen van het Bisdom van Willemstad op acht.

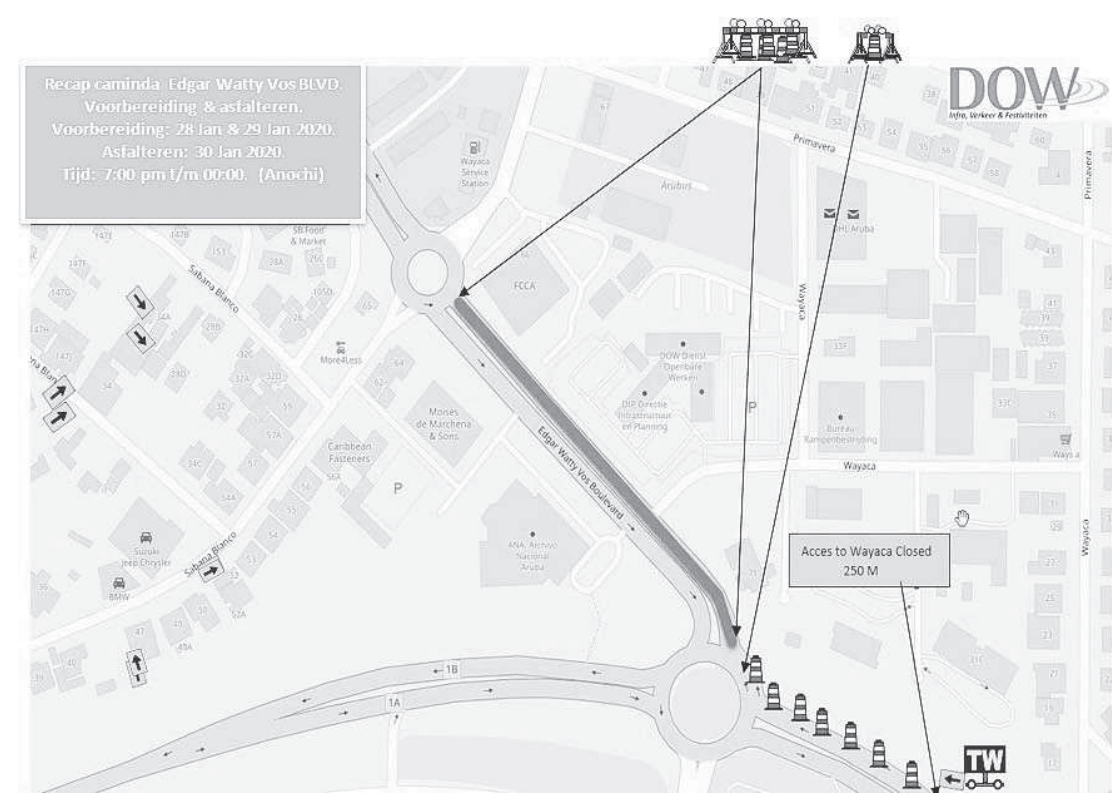
Op Aruba werden Michael Nicolaas, Timoteo Zievinger, Patricio Nicolaas en Gilbert Kelly afgelopen weekeinde tot permanente diaken gewijd door bisschop Luis Secco. Met deze wijding komt het aantal diakenen van het Bisdom van Willemstad op acht.

einde op Aruba. De Lanoy was wegens werkzaamheden in het buitenland en kon de wijding niet bijwonen. Een diaken is een kerkelijk ambtsdrager die in de

Rooms-Katholieke hiërarchie naast de priester en rechtstreeks onder de bisschop staat. Permanente diakenen hebben de drievoudige taak van liturgie, ver-

kondiging en vooral sociale kerkelijke dienstverlening. In 2014 werd er een aanvang gemaakt met de opleiding voor de permanente diakenen. Voor de opleiding kwamen mannen, waarvan een deel getrouwd en een deel alleenstaand is, in aanmerking. Aan de opleiding namen dertig mannen afkomstig van Aruba, Bonaire, Curaçao en de Bovenwindse Eilanden deel. Medio vorig jaar werden de overgebleven kandidaten, zo'n negentien man, tot lector/acoliet benoemd. Dat is de laatste fase voor de benoeming tot permanente diaken. Een lector is, onder meer, op permanente basis belast met het lezen van Bijbelteksten, terwijl een acoliet de priester en diaken bijstaat tijdens kerkdiensten. Dit traject wordt afgerond met de benoeming tot permanente diaken.

Deel WVB gesloten wegens asfaltering

ORANJESTAD — De Dienst Openbare Werken (DOW) laat weten dat vanaf vandaag tot en met donderdag een deel van de Watty Vos Boulevard (WVB) wordt afgesloten om te asfalteren. De werkzaamheden worden uitgevoerd vanaf zeven uur 's avonds tot middernacht. Het gaat om het deel vanaf de vliegveldrotonde tot de rotonde van FCCA. De werkzaamheden worden vandaag voorbereid en morgen wordt de nieuwe asfaltlaag aangebracht. De omleiding wordt aangegeven met barricades en borden.

Aruba Wellness

Zee zwemmen

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek verhaalt hij elke zaterdag over wellness-ervaringen in de natuur en andere contexten van Aruba. Voor reacties op deze column: henrydoes@hotmail.com.

Juancho en Rosita doen het al 27 jaar, sinds ze samen op zwemles zaten. Bij zwemles denken we doorgaans aan een zwembad. Maar Juancho en Rosita leerden zwemmen in zee, ze moesten elke zaterdag vroeg in de ochtend verzamelen op Palm Beach. Hoewel alle stranden op Aruba publiek zijn, voor een ieder toegankelijk, heeft zich de traditie gevormd dat de lokale mensen naar bepaalde delen van het strand gaan. De zwemles van Juancho en Rosita begon vanaf het 'lokale' strand.

De twee tieners keken uit naar het zaterdagse zeezwemmen, het zou hen bijblijven. Ze raakten verliefd en trouwden later, het zeezwemmen werd hun manier hun conditie en kracht te onderhouden en vaak, niet zonder nostalgische herinneringen, samen te

genieten. Herhaling heeft het voordeel van gewoontevorming en dus efficiëncy, je hoeft er niet veel denkenergie aan te besteden. Maar er schuilt ook een valkuil, die van routine, van tekort aan uitdaging, ja, de valkuil van verveling.

Door vallen en opstaan, soms lieten ze het afweten, hebben onze beide zeezwemmers het antwoord gevonden op de verveling. Rosita vertelde aan haar kapper, waar zij weer eens op bezoek was, in één woord hun recept: 'Variatie!'. Juancho en Rosita hadden op zwemles verschillende zwemvormen geleerd: schoolslag, borstcrawl, rugslag en vlinderslag.

Zij wisselden de vloeiende horizontaliteit van schoolslag en rugslag af met de wentelende en explosievere dynamiek van borstcrawl en vlinderslag. Fijn vonden ze ook de momenten van ontspanning tussen het zwemmen door. Poedelend in het water genoten ze van het wiegen door de golven, verdeelden hun aandacht door elkaar opmerkzaam te wijzen op nieuwigheden op het land en aan het hemelgewelf. Voor Juancho was de meest aangename variatie die tussen zwemmen bij zonsopgang en zonsondergang. Hij benoemde dat het liefst in het Engels, dat vond hij meer 'soul' hebben: 'sunrise sea swimming' en 'sunset sea swimming'.

ZEE

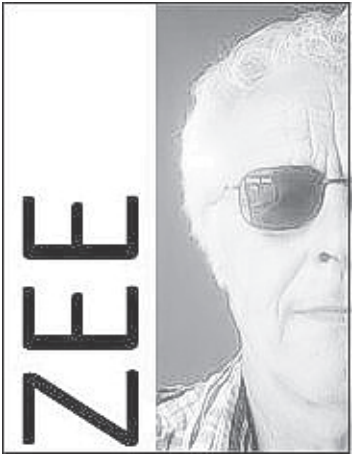
Rust in de tent

Nico van der Zee spreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

De specialisten in het ziekenhuis hebben weer eens vergaderd, de Raad van Toezicht heeft zijn geleidelijke aftreden bekend gemaakt. Het ziet er naar uit dat de Raad van Bestuur, de directie dus, tijdelijk opgevuld wordt met mensen die voor rust in de tent zorgen en de lopende zaken oppakken. Daarna begint het echte werk, maar dat wordt vast overgelaten aan de nieuw te benoemen definitieve bestuurders.

"Het is een Arubaan", riep Volksgezondheidsminister Dangui Oduber enthousiast over een van die tijdelijke directieleden, net zoals een vroedvrouw vroeger even enthousiast riep: "Het is een meisje", of "Het is een jongen." Tegenwoordig hoeft dat niet meer, aanstaande ouders weten dat al. Oduber toonde met die opmerking dat hij het nog niet helemaal begrepen heeft. Het ziekenhuis heeft ervaren, deskundige mensen aan de top nodig om uit de malaise te komen, ongeacht hun nationaliteit, huidskleur of geslacht.

Voordat die tijdelijke bestuurders beginnen met puinruimen is er nog een hobbeltje dat weggewerkt moet worden. Ezzard Cilié, de directeur die door de Raad van Toezicht aan de kant was gezet, bleef op zijn post zitten. Hij moet de lopende zaken afhandelen volgens de minister, maar er spelen natuurlijk ook persoonlijke zaken.

Als iemand in zijn positie aftreedt, krijgt hij gewoonlijk een decharge, een toezegging van het bestuur dat hij niet meer verantwoordelijk is voor de zaken die onder zijn bewind hebben plaatsgevonden. Je kunt dan rustig met pensioen gaan.

Die decharge zal er wel komen. Die is ook niet voor niets, want er komt natuurlijk een moment dat men eens rustig op een rijtje gaat zetten wat er de afgelopen jaren mis is gegaan en dat is niet weinig.

De cyberaanval waar het ziekenhuis nog steeds last van heeft, is volgens sommigen het gevolg van verkeerde bezuinigingen, weinig aandacht voor de veiligheid. Jaren van verwaarlozing, kreeg ik te horen. Hebben de deskundigen daarover aan de bel getrokken? Heeft de directie daar goed op gereageerd? Het zijn vragen die hopelijk ooit eens beantwoord worden.

Ook bij de verbouwing en de nieuwbouw zijn de nodige vraagtekens te zetten. De aannemer wordt er op aangekeken, maar de begeleiding van de bouw door het

ziekenhuis verdient ook geen schoonheidsprijs. Hoe heeft men een dieseltank binnen het ziekenhuis kunnen toestaan? Hoe heeft men kunnen laten passeren dat operatiekamers in de plannen vergeten werden? En heeft niemand zich gerealiseerd dat als je ziekenhuiskamers een andere bestemming geeft dat dan het aantal bedden vermindert? Er is geblunderd, eens zal wel boven tafel komen door wie.

Persoonlijk was Cilié betrokken bij de fraude in het laboratorium. Zijn handtekening staat naar verluidt onder het contract met een brievenbusfirma die geld doorsluisde naar de fraudeurs. Ik geloof niet in zijn betrokkenheid, wel in grove onzorgvuldigheid. Die zaak is nog niet afgerond, de advocaten zijn druk bezig en het is nog de vraag of de directeur buiten schot blijft.

Genoeg redenen dus voor Cilié om zich sterk te maken voor een decharge. Voor minister Dangui Oduber is het een uitgemaakte zaak: die decharge krijgt hij niet wat hem betreft. Maar daar gaat de minister niet over, maar de scheidende Raad van Toezicht.

De komende tijd zal veel duidelijk worden. Laten we hopen dat wijze, ervaren mensen eerst alles goed op de rails zetten. Dat is het belang van Aruba, want we mogen niet vergeten dat het ziekenhuis weliswaar een aparte stichting is, maar dat het geld dat er in omgaat voor het leeuwendeel gemeenschapsgeld is dat er via de AZV naartoe stroomt.

STICHTING PUBLICATIES

hbn law & tax

2020 Tax Law Books:
order your copy today!

It's that time of the year – you can now order our signature tax law books for the jurisdictions Aruba, Caribbean Netherlands, Curaçao and Sint Maarten.

Place your order for ANG 105 per book before January 31, 2020 with our colleague Brigitte Douglas at douglas.brigitte@hbnlawtax.com to be picked up in one of our Caribbean offices.

Do not miss out – place your order timely. Follow our LinkedIn page for further updates on pick up time.

Euro

Herstel

AMSTERDAM — De Amsterdamse AEX-index keerde vandaag weer terug boven de 600 punten. Ook de andere Europese beursgraadmeters toonden wat herstel na de zware koersverliezen een dag eerder, die werden veroorzaakt door de angst voor het coronavirus. Op het Damrak verwerkten beleggers onder meer een kwartaalupdate van Philips.

De AEX-index noteerde in de ochtendhandel 0,3 procent hoger op 600,67 punten. De hoofdindex zakte een dag eerder voor het eerst sinds 12 december onder de 600 punten. De MidKap klom ook 0,3 procent, tot 915,92 punten. Frankfurt, Londen en Parijs stegen tot 0,4 procent. Chemicaliëndistributeur IM-CD voerde de AEX aan met een winst van 1,6 procent. Vastgoedbedrijf Unibail-Rodamco-Westfield stond onderaan met een verlies van 1,5 procent. Philips daalde 0,3 procent. Het zorgtechnologieconcern zag de winst in het vierde kwartaal dalen.

In Frankfurt verhoogde software-reus SAP zijn winstverwachting voor 2020 na solide kwartaalcijfers. Het aandeel daalde desondanks 1,7 procent. Swedbank klom 3,4 procent in Stockholm. Airbus won 2,4 procent in Parijs.

Tokio

Lager

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag opnieuw lager gesloten en bereikte het laagste niveau in drie weken. De stemming werd gedrukt door de zorgen om het coronavirus.

De Nikkei in Tokio ging met een verlies van 0,6 procent de dag uit op 23.215,71 punten. Een dag eerder leverde de index al 2 procent in. De Japanse fabrikant van mondmaskers Kawamoto zette de opmars voort en dikte bijna 24 procent aan. Het bedrijf zag zijn beurswaarde al meer dan verviervoudigen sinds de uitbraak van het coronavirus in China. Nitto Denko zakte 1,6 procent na tegenvallende kwartaalcijfers van de maker van tape en isolatiematerialen. In Seoul ging de Kospi tussentijds 3,1 procent onderuit. De Zuid-Koreaanse luchtvaartmaatschappij Korean Air Lines kelderde 7,5 procent door de vrees dat mensen minder gaan reizen vanwege het coronavirus. In Sydney sloot de All Ordinaries 1,4 procent lager. De Australische luchtvaartmaatschappij Qantas zakte ruim 5 procent. In China en Hongkong waren de beurzen nog gesloten.

Wall Street

Hoger

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn vandaag hoger geopend, waarmee enig herstel werd getoond van de forse koersverliezen gisteren, toen zorgen om het coronavirus zwaar drukten op het sentiment onder beleggers op Wall Street. De blik is voor een groot deel gericht op kwartaal- en jaarcijfers van een flink aantal grote bedrijven. De Dow-Jonesindex noteerde kort na aanvang 0,2 procent hoger op 28.603 punten. De brede S&P 500 klom 0,4 procent tot 3255 punten en de technologiegraadmeter Nasdaq won 0,6 procent tot 9194 punten.

Industrieconcern 3M kwam met resultaten. In de laatste drie maanden van vorig jaar boekte het bedrijf een lagere winst dan werd verwacht. Het aandeel ging ruim 3 procent onderuit. Industrieconglomeraat United Technologies opende eveneens de boeken en leverde 1,2 procent in. Defensieconcern Lockheed Martin zag de winst en omzet stijgen. Desondanks verloor het aandeel 1,2 procent.

China vraagt Philips om hulp bij bestrijding coronavirus

AMSTERDAM — Philips stuurt extra apparatuur naar China die kan worden gebruikt bij de bestrijding van het nieuwe coronavirus. Volgens Philips-baas Frans van Houten kwam het verzoek van de Chinese overheid, zo zei hij tegen RTL Z.

Philips levert verschillende apparaten voor de medische sector, zoals apparatuur waarmee ziektes kunnen worden opgespoord. China kan die in de bestrijding van het oprukkende virus goed gebruiken. Het gaat onder meer om CT-scanners en ademingsapparatuur. Het Wuhan-virus heeft ook

een negatieve impact op Philips. In China werken zo'n 8000 mensen voor het bedrijf. Velen van hen zijn gevraagd thuis te blijven. Het Duitse Bayer doet een donatie voor de bestrijding van het nieuwe coronavirus met een totale waarde van 1,5 miljoen euro. Het chemie- en farmaciebedrijf

schenkt het Chinese Rode Kruis onder andere antibiotica, vitaminetabletten en pijnstillers. Daarnaast doneert het bedrijf 600.000 euro voor beschermende kleding voor ziekenhuispersoneel in Wuhan, de stad waar de uitbraak van het virus begon.

In China zelf hebben technologiegiganten als Baidu en Alibaba verschillende hulpinitiatieven opgezet, meldt de *South China Morning Post*. Baidu, de Chinese te-

genhanger van Google, heeft omgerekend 39 miljoen euro toegezegd voor onderzoek naar nieuwe medicijnen. Alibaba laat inwoners van de provincie Hubei, waar Wuhan in ligt, gratis gebruik maken van zijn onlinedienst voor medisch consult. Het bedrijf, vooral bekend als e-commercebedrijf, liet ook weten actie te ondernemen tegen verkopers op zijn platforms die prijzen opvoeren van producten waar veel vraag naar is in de strijd tegen het virus.

Cruiseschepen varen niet uit om coronavirus

SHANGHAI — Verschillende cruiseschepen hebben reizen in de regio Azië geschrapt vanwege de uitbraak en de verspreiding van het coronavirus. Onder meer de Amerikaanse cruiseschepen Royal Caribbean en Carnival laten schepen niet uitvaren.

Voor Royal Caribbean vaart het schip Spectrum of the Seas door Aziatische wateren. Volgens de maatschappij is dat het enige schip in de vloot dat in China is gelegen. De geplande afvaarten op 27 en 31 januari gaan niet door. Het 347 meter lange schip kan tot 4905 passagiers herbergen. Vakantiegangers die de cruise hadden geboekt, krijgen hun geld terug.

Ook Carnival maakte bekend dat reizen bij dochter Costa Cruises geannuleerd zijn. Dat onderdeel heeft de komende dagen negen afvaarten in de planning staan. In overleg met Chinese autoriteiten worden deze tijdelijk opgeschort.

Foto: Shutterstock

China is een groeiende markt voor Amerikaanse cruiseschepen. De annuleringen zullen volgens marktkenners merkbaar worden in de financi-

ele resultaten van de ondernemingen. Gedupeerde reizigers krijgen hun geld terug. Op de aandelenbeurs in New York leverden Carib-

bean en Carnival tot wel 7,5 procent aan beurswaarde in. Sectorgenoot Norwegian Cruise Line verloor in het kielzog bijna 3 procent aan beurswaarde.

VNO-NCW: Kwart ondernemers onvoorbereid op brexit

DEN HAAG — Een kwart van de ondernemers in Nederland heeft zich niet of nauwelijks op brexit voorbereid, weet werkgeversorganisatie VNO-NCW uit een enquête. Dit jaar zullen ze daar nog niet de nadelen van ondervinden, gezien met de brexit van komende vrijdag een overgangssperiode ingaat waarin qua handel vrijwel niets verandert.

De ondernemersorganisatie drukt de bedrijven op het hart om die tijd te gebrui-

ken om zich alsnog voor te bereiden. Het risico van een brexit zonder akkoord of met een summiere deal hangt namelijk in de lucht. Een brexit zonder deal leek al vaker nabij. De overheid en organisaties als VNO-NCW hebben ondernemers aangespoord om uit te zoeken welke gevolgen dit voor hen heeft. Dat een deel van hen daar geen gehoor aan gaf, wijt een woordvoerder van VNO-NCW aan onduidelijkheid over de uitkomst van de brexit. "Een groep bleef denken: ik wacht wel af wat het wordt. Daar heb-

ben ze het afgelopen jaar ook kosten mee bespaard. Enig optimisme is ondernemers niet vreemd." Dat kan ook nadelig uitpakken, waarschuwt de zegsman. "Deal of geen deal, de douanecontroles komen begin volgend jaar sowieso terug. Dat zijn we al een aantal decennia niet gewend. Bovendien is de kans reëel dat de productstandaarden van het Verenigd Koninkrijk gaan afwijken van de onze. Het kan nog wel eens spanned worden, vrezen wij na uitlatingen van de Britse regering."

Bitcoin op hoogste niveau sinds november

LONDEN — De koers van de bitcoin loopt stevig op en onttrekt zich aan de zorgen op de financiële markten over de verspreiding van het nieuwe coronavirus. Vandaag steeg de waarde van de cryptomunt tot ongeveer het hoogste niveau sinds begin november.

Aan het einde van de ochtend werd de bitcoin verhandeld voor ongeveer 9000 dollar, blijkt uit gegevens van Coinmarketcap, dat verschillende beurzen waarop de cryptomunt wordt verhandeld in de gaten houdt. Volgens persbureau Bloomberg, dat eveneens koersen bijhoudt, was de bitcoin eerder op de dag zelfs even meer dan 9140 dollar waard. In het kielzog gingen ook andere crypto's als ether en

litecoin in waarde omhoog. Mogelijk zien beleggers cryptomunten nu even als veilige haven. Analisten wijzen erop dat de aandelenmarkten momenteel erg in beweging zijn door de angst voor het coronavirus. De beurzen zijn al dagen in de ban van de uitbraak. In China is het aantal doden door het virus al gestegen naar meer dan 100. In Europa is het virus na Frankrijk ook opgedoken in Duitsland. Rusland heeft de grens met China gesloten

vanwege de uitbraak. Onlangs was al duidelijk dat de bitcoin een goede jaarstart kende. De opleving van de koers hangt samen met de komst van nieuwe opties die zijn gekoppeld aan de digitale valuta.

Wat ook meespeelt is dat de bitcoin in de tweede helft van vorig jaar nog flink in waarde omlaag ging. Toen sloeg aanvankelijk optimisme over de verwachte komst van de nieuwe cryptomunt libra van Facebook om in een brede scepsis naar aanleiding van de terughoudende opstelling van toezichhouders.

‘Boeing krijgt miljardenlening om MAX-crisis’

CHICAGO — Vliegtuigmaker Boeing heeft van meerdere banken een lening gekregen van in totaal twaalf miljard dollar. Dat melden ingewijden aan de Amerikaanse nieuwszender CNBC. Het geld is nodig om de problemen met de 737 MAX-toestellen op te lossen, nu de productie van het gewraakte toestel is stilgelegd.

Sinds maart vorig jaar worden de 737 MAX-toestellen om veiligheidsredenen aan de grond gehouden, waarmee ook het aantal leve-

ringen van de Amerikanen drastisch daalde. Dat voelt Boeing in de portemonnee. Daarnaast moet het concern luchtvaartondernemingen compenseren voor geleden schade. Bij twee crashes met het toestel in oktober 2018 en maart 2019 kwamen alle 346 inzittenden om het leven. De leningen aan Boeing kunnen worden gezien als een blijk van vertrouwen in de vliegtuigmaker. Het bedrijf zal woensdag bij de publicatie van de jaarcijfers naar verwachting zijn financieringsstrategie uit de doeken doen.

CNV en FNV stellen ultimatum om facilitaire dienst KLM

UTRECHT — Vakbonden FNV en CNV voeren de druk op bij KLM in de strijd om baanbehoud voor medewerkers bij de facilitaire diensten. KLM gaat per 1 april voor bepaalde diensten met nieuwe bedrijven in zee, maar is hierbij volgens de bonden ‘vergeten’ afspraken te maken over het handhaven van banen.

FNV stelde KLM een deadline tot eind van de middag om dit alsnog te regelen onder dreiging van acties. De bond trekt op met CNV, dat KLM overigens een dag extra de tijd geeft. Het gaat om personeel dat in dienst is van de huidige opdrachtgever Sodexo Altys, maar alleen KLM als opdrachtgever heeft. De facilitaire zaken, bijvoorbeeld afvalverwerking, gebouwonderhoud, groenvoorziening en post- en koeiersdiensten, worden sinds 2007 uitgevoerd door Sodexo

en gaan voor een deel over naar een consortium van bedrijven. Doordat KLM geen eisen heeft gesteld over het overnemen van het huidige personeel, is volgens de bonden sprake van ‘grote onzekerheid’ onder de tientallen werknemers die het aangaat.

“Wij willen dat bij elke aanbesteding of contractwissel bij bedrijven op de luchthaven onderstreept staat dat al het personeel wordt overgenomen, tegen dezelfde voorwaarden”, aldus FNV. Volgens CNV moet KLM een stapje harder zetten voor de betreffende medewerkers. KLM vindt dat het aan Sodexo is om zijn verantwoordelijkheid te nemen als werkgever. KLM ziet overigens wel het liefst dat Sodexo-medewerkers mee overgaan. Ook zouden volgens KLM de huidige Sodexo-medewerkers bij de externe werving van personeel voorrang moeten krijgen.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	PRI	28-Jan			previous	28-Jan	
DOW JONES	28.744,76	0.73%	∆AEX	598,69	602,91	0.70%	
S&P 500 INDEX	3.271,91	0.87%	∆ARCELOMITTAL	13,58	14,04	3.34%	
NASDAQ	9.246,59	1.17%	∆AEGON NV	3,73	3,77	0.97%	
AMAZON.COM INC	1.838,03	0.53%	∆KONINKLIJKE AHOL	22,12	22,44	1.42%	
APPLE INC	314,67	1.85%	∆AKZO NOBEL	85,68	86,61	1.09%	
BAIDU INC-SP ADR	128,26	1.57%	∆ASML HOLDING NV	258,10	260,95	0.71%	
BERKSHIRE HATH-B	225,05	1.17%	∆DSM (KONIN)	110,00	110,80	0.73%	
BOEING CO/THE	315,37	-0.39%	∆HAL TRUST	144,80	145,40	0.55%	
CITIGROUP INC	77,95	1.61%	∆HEINEKEN NV	98,40	98,18	-0.22%	
COCA-COLA CO	57,51	0.05%	∆ING GROEP NV	9,94	10,12	1.86%	
COSTCO WHOLESALE	310,14	0.22%	∆KPN (KONIN) NV	2,66	2,69	1.01%	
WALT DISNEY CO	137,80	1.40%	∆KONINKLIJKE PHIL	44,30	43,44	-1.94%	
3D SYSTEMS CORP	11,11	0.23%	∆RANDSTAD NV	53,06	53,58	0.98%	
EBAY INC	35,67	1.09%	∆ROYAL DUTCH SHA	25,44	25,44	-0.02%	
FACEBOOK INC-A	216,39	0.71%	∆TOMCOM NV	9,98	10,00	0.13%	
GENERAL ELECTRIC	11,63	1.62%	∆TOTAL SA	46,11	46,45	0.73%	
ALPHABET INC-A	1.445,00	0.93%	∆UNILEVER NV	51,33	51,96	1.23%	
HP INC	21,79	0.95%	∆W.P. STEWART HOL	607,67	599,96	-1.27%	
HOME DEPOT INC	234,45	1.41%					
INTEL CORP	67,29	2.43%	SCOTIA FUNDS				
JOHNSON&JOHNSON	149,67	0.62%	∆MONEY MARKET	13,5594	13,5620	0.02%	
MICROSOFT CORP	165,08	1.73%	∆US DOLLAR BOND	2,8174	2,8433	0.92%	
PROCTER & GAMBLE	126,29	0.48%	∆GLOBAL EQUITY	3,2783	3,2180	-1.84%	
ROYAL DUTCH-ADR	55,94	-0.27%	∆US EQUITY	18,4768	18,1704	-1.66%	
STARBUCKS CORP	89,05	0.36%	∆CANADIAN EQUITY	2,9186	2,8737	-1.54%	
TWITTER INC	33,41	1.92%	FUNDS				
WALMART INC	116,48	0.54%	∆BGF CONT EUR FLEX	33,33	32,41	-2.76%	
EXCHANGE TRADED FUND	28-Jan		∆BGF EIMKT BOND	19,14	18,95	-0.99%	
ALERIAN MLP - AMLP	8,25	0.55%	∆BGF FIX INC GBL OP	14,92	14,90	-0.13%	
ISH GBL HY BD - GHYG	49,58	0.47%	∆BGF GBL ALLOCATION	62,01	61,22	-1.27%	
ISH IBOXXX HY BD - HYG	87,67	0.65%	∆BGF USD CORE BOND	17,48	17,53	0.29%	
ISH SELECT DIV - DVY	105,59	0.72%	∆BGF USD HI YIELD BND	35,80	35,66	-0.39%	
ISH MSCI EMKT - EEM	43,43	0.85%	∆TEMPLETON GBL BND	25,46	25,44	-0.08%	
ISH MSCI PAC - EPP	46,08	0.79%	∆TEMPLETON ASIAN SM	51,12	50,14	-1.92%	
ISH RUSSELL - IWV	191,26	1.05%	CURRENCIES				
ISH S&P 500 - SPY	200,15	1.14%	∆YENUSD	108,9000	109,1700	0.25%	
ISH EUROPE - IEV	46,17	0.79%	∆EURUSD	1,1019	1,1004	-0.14%	
INVESCO QQQ TRUS	220,71	1.20%	∆CANUSD	1,3194	1,3179	-0.11%	
INVESCO DB COMMO	14,95	0.78%	∆GBPUSD	1,3057	1,2982	-0.57%	
SPDR S&P INT DIV-DWIX	40,25	0.78%	COMMODITIES				
SPDR S&P MID 400	374,96	1.14%	∆OIL WTI	53,14	53,79	1.22%	
SPDR S&P 600 SMA	72,04	1.05%	∆GOLD	1582,06	1568,40	-0.80%	
VANGUARD REIT - VNQ	95,50	0.53%	∆SILVER	18,0995	17,59	-2.82%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	53,14	1.03%	∆WHEAT	572,2500	569,75	-0.44%	

Source Bloomberg

A Standard Of Excellence Since 1916

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottgatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Rust hersteld in RvB ACU

WILLEMSTAD — De interim en de voormalige Raad van Bestuur (RvB) van spaar- en kredietcoöperatie ACU hebben gisteren de strijdbijl begraven. De twee partijen zullen gezamenlijk werken aan het transformatieplan van de organisatie dat in de eerste week van maart aan de leden zal worden gepresenteerd.

Zondag zou de buitengewone algemene ledenvergadering van ACU in het PWFC-gebouw plaatsvinden. Op de agenda stonden het ontslag van Angelo Davelaar en Anthony Kranwinkel als bestuursleden. Verder was er een motie ingediend om het interim-bestuur en de Raad van Toezicht (RvT) naar huis te sturen. Door inmenging van ACU-personeelsleden zijn de twee kampen om de tafel gegaan. Tijdens deze intensieve dialoogsessie is besloten om de breuk te lijmen en de krach-

ten te bundelen. De organisatiestructuur van ACU is namelijk aan verandering toe. De huidige structuur is niet in het voordeel van een orgaan als ACU dat een portefeuille van 400 miljoen gulden beheert en zo'n 31.000 leden telt.

Meer dan 700 leden waren voor de buitengewone algemene ledenvergadering gekomen. De spanning tussen het oud-bestuur en de RvT is in juli vorig jaar tot een uitbarsting gekomen. Sindsdien is er veel onrust over de koers die ACU leek te zijn ingeslagen. Om de rust te doen wederkeren en ACU te transformeren tot een solide, moderne organisatie wordt er een transformatieprogramma opgesteld. Het bestuur van ACU bestaat nu uit zeven personen: George Curiel, Fernando Jónis, Richard Hanst, Maida Cijntje, Lennox Calmes, Angelo Davelaar en Anthony Kranwinkel.

Union pa Kòrsou vormt blok tegen Klesch-deal

WILLEMSTAD — Tegenstanders van de deal die Refineria di Kòrsou (RdK) met de Klesch Group heeft gesloten voor de overname van de raffinaderij hebben zich verenigd in 'Union pa Kòrsou'. Zondagmiddag hield de groep zijn eerste informatiebijeenkomst op Bándariba in het buurtcentrum van Montaña.

De informatiebijeenkomsten worden georganiseerd onder de naam 'Pa Kòrsou no krèsh para Klesch' (Opdat Curaçao niet gaat crashen vanwege Klesch). Burgers die meer informatie wensten over de gevolgen van de overeenkomst die in december is getekend, kregen uitleg van René Rosalia, Sheldry Osepa, Eugene Angelica, Lucho Rosales en Humphrey Davelaar.

Het panel deed een alternatief plan uit de doeken voor het beheer van de raffinaderij. Volgens hen zou het land zelf de overslagcapaciteit op Bullenbaai kunnen runnen. Hetzelfde geldt voor de raffinaderij als 'service center'. In zo'n scenario raffineert de raffinaderij namens andere bedrijven ruwe olie tot eindproducten, tegen betaling.

Men kon ook een protestlijst tekenen.

Daarnaast zijn de panelleden ingegaan op het gevaar om de erfpachtrechten van de RdK-terreinen op Bul-

lenbaai en bij het Schottegat voor zestig jaar uit te geven. 'Union pa Kòrsou' meent dat Klesch de raffinaderij

cadeau heeft gekregen. Het aanwezige publiek kon een protestlijst tekenen. De eerstvolgende informa-

tieve bijeenkomst vindt zaterdag plaats tussen 16.00 en 18.00 uur bij het buurtcentrum van Tera Kòrá.

Nieuwe consul-generaal Li Yigang:

China wil banden aanhalen met eilanden

WILLEMSTAD — Het afgelopen weekeinde is door de Chinese gemeenschap op Curaçao het lentefestival gevierd. Hoogtepunt van de viering was gisteren een ontmoeting van de nieuwe consul-generaal van de Volksrepubliek China, Li Yigang, met genodigden in het Atrium van het World Trade Center. Onder de genodigden onder anderen minister-president Eugene Rhuggenaath en echtgenote.

Yigang sprak in zijn toespraak over onder andere de economie van China, de hechte banden die er bestaan tussen China en het Koninkrijk der Nederlanden, en zijn wens om de banden tussen de Volksrepubliek en de eilanden van de voormalige Nederlandse Antillen de komende periode te versterken. Als eerste liet Yigang in zijn toespraak de situatie in China de revue passeren. In 2019 werd de zeventigste verjaardag van de oprichting van de Volksrepubliek gevierd. China kende volgens Yigang een stabiele groei. Het jaar 2020, het Chinese jaar van de rat, zal volgens hem een nieuwe mijlpaal in de ontwikkeling van China zijn. "Wij zullen armoede voor de eerste keer in de geschiedenis van het land elimineren. Er zal sprake zijn van een matige welvaart, in alle aspecten. China zal zijn deuren nog breder aan de wereld openen", zo anticipeert hij.

Yigang sprak verder in zijn toespraak over de hechte band tussen het Koninkrijk der Nederlanden en China. "De twee landen delen een uitgebreide consensus over het handhaven van vrijhandel en multilateralisme. De vriendschappelijke band bestaat al ruim 400 jaar. Er is sprake van een goede uitwisseling en de economische banden zijn strak. Nederland is de op twee na grootste handelspartner van China binnen de Europese

Consul-generaal Li Yigang en Minister-president Rhuggenaath en echtgenotes.

Unie en China is de tweede grootste handelspartner van Nederland buiten de EU. Onze relaties zijn momenteel op een nieuw uitgangspunt en de open en wederzijdse, voordelige samenwerking zal vruchtbare resultaten brengen voor onze twee landen", aldus Yigang in zijn toespraak. De oprichting van het Chinese consulaat-generaal in Wil-

lemstad is volgens hem een stap verder in de richting van het versterken van de bilaterale banden. Yigang: "Sinds 2014 bestaat er een pragmatische samenwerking tussen China en de Nederlandse Antillen. De samenwerking is fundamenteel bevorderd. Er bestaat wederzijds begrip en vriendschap tussen de landen. Ik ben bereid om verder te

werken aan de vooruitgang van de vriendschap en samenwerking tussen China en de Nederlandse Antillen. Ik ben er ook van overtuigd dat met onze gezamenlijke inspanningen en met de hulp en ondersteuning van de vele vrienden vanavond, de vriendschappelijke relatie tussen de landen zal leiden tot een betere toekomst."

WILLEMSTAD — "Blijft er zoveel over?" Een beetje ongelovig staart een van de bezoekers van het crematorium naar een plastic zak met grijze as, van amper een kilo, die precies in een zwart plastic doosje past.

door Judith Ramautar

Hoewel er zaterdag minder bezoekers naar de open dag van Crefona – de stichting die het crematorium beheert – waren gekomen dan manager Tamara Curiel had gewild, stelden degenen die er waren wel veel en gerichte vragen. Want ook al bestaat het crematorium inmiddels zestien jaar, en is er de afgelopen jaren een duidelijke stijging in het aantal crematies, toch is dit alternatief voor begraven nog lang niet ingeburgerd.

Gerichte vragen waren bijvoorbeeld hoe duur een crematie is; hoe lang het verbrandingsproces duurt en of een familielid zelf op de knop mag drukken die de deur van de oven automatisch opent. Wat je dan in ieder geval niet ziet zijn oploeiende vuurvlammen, zoals veel mensen plegen te denken. De twee ovens draaien op propaangas en binnenin wordt een temperatuur van bijna 1000 graden bereikt. In ruim twee uur vergaat een lichaam zo tot as. Dat wil zeggen: er blijven resten van het skelet over. Als de oven is afgekoeld, worden deze resten verzameld door één van de drie crematoriummedewerkers. Met elk lichaam gaat een ijzeren identiteitsplaatje mee. Vervolgens gaan de botten door de cremulator. Wat rest, is de plastic zak van amper een kilo. In het bovengenoemde voorbeeld is de as grijs, en afkomstig van een meneer uit Amerika. Zijn laatste wens was dat na zijn overlijden zijn lichaam ter beschikking werd gesteld aan de wetenschap. Eén van de drie medische universiteiten op Curaçao liet het lichaam overvliegen. Hier op Curaçao is het namelijk nog niet mogelijk om je lichaam beschikbaar te stellen. Al zouden uitvaartondernemers wel opstaan voor die optie. Maar dan moet dat wel goed geregeld worden door de overheid, in de wet op de Lijkbezorging en in goede samenwerking met de medische scholen en de uitvaartondernemers. Als de studenten klaar zijn met hun praktijkonderzoek op het lichaam, worden de

stoffelijke resten op kosten van de medische universiteit gecremeerd en wordt de as naar de familie teruggestuurd.

Kosten
De kosten voor een crematie verschillen per uitvaartondernemer. Het is daarom goed om van tevoren offertes op vragen. De begrafenispolis van 3500 euro dek- te zes jaar geleden de eenvoudige crematie, mét een waardig afscheid van mijn eigen vader op Curaçao. Het is goedkoper dan begraven in of boven de grond, zoals de voornamelijk katholieke bevolking sinds enkele eeuwen gewend was. Maar de grond wordt schaarser en niet elke familie heeft geld voor een koopgraf en de grafrechten. Om nog maar niet van de aankoop van de kist zelf te spreken.

Doos
In tegenstelling tot bijvoorbeeld Nederland, wordt de overledene bij Crefona niet in de kist gecremeerd. Vlak voor het cremeren, wordt het lichaam vanuit de huurkist overgeplaatst in een kartonnen doos met daarin ook de bloemen. De familie wacht in de kleine ruimte ernaast, tot de rolgordijnen omhoog gaan. Indien mogelijk is er nog een allerlaatste afscheid vóór de medewerker het luik opent. In het verleden leidde dat wel eens tot dramatische tafereelen van familieleden die schreeuwden om de dode niet te verbranden. Daarom is het goed dat iemand zijn laatste wens goed laat vastleggen, om vetes in de familie te voorkomen.

Een oudere bezoeker is er nog niet uit of ze gecremeerd of begraven wil worden. "Het is een afweging die ik moet maken, of God het ermee eens is." In de jaren zestig schafte de katholieke kerk het verbod op crematie af. Voor religies als het hindoeïsme en

boeddhisme is cremeren heel gewoon. In landen als Trinidad en Suriname zijn er, naast de moderne crematoria, ook nog plekken waar lichamen in de openlucht op een brandstapel worden verbrand.

Toename
Bij de joodse en islamitische religies is het verboden. Curiel is zelf joods en werkt sinds 2016 bij Crefona, waar ze begon te werken aan de naamsbekendheid. Haar religie staat echter los van haar werkzaamheden. In 2017 vonden zo'n 200 crematies bij Crefona plaats, in 2018 waren dat er al 300. Vanaf half december tot nu hebben er al 32 crematies plaatsgevonden. "Dat is min- us de zon- en feestdagen."

Dieren
Zelf heeft Curiel intensief bij het bestuur gelobbyd voor een dierencrematorium, dat een jaar gelden in gebruik werd genomen. "Ik beschouw mijn honden als mijn eigen kinderen. De laatste keer dat ik mijn overleden hond naar de landfill moest brengen, is me nog dagen bijgebleven." Het alternatief, in de openlucht op een stapel pallets aan de noordkant, zoals iemand nu deze dienst aanbiedt, is in strijd met de volksgezondheid en derhalve illegaal.

Bij het dierencrematorium worden soms wel vier huisdieren in een week gecremeerd, en soms ook een week niet. "De kosten, inclusief urn, bedragen voor een dier vanaf 25 kilo 275 gulden. Het maximum is een grote hond van 90 kilo, wat twee keer zoveel kost. Het crematieproces duurt wel langer, omdat de oven kleiner is. Ook hier geldt dat de as na 48 uur kan worden opgehaald. Om in een urn een mooie plek in de tuin te krijgen, of om in de natuur te worden verstrooid.

2e verkeersdode 2020

WILLEMSTAD — Vrijwel direct nadat een 45-jarige man de eerste verkeersdode van dit jaar is geworden, is een 72-jarige man de tweede verkeersdode geworden. Hij zat op een stoel buiten een minimarket in Dein op het moment dat hij door een auto werd aangereden.

De politiecentrale kreeg zaterdag om 14.58 uur een melding binnen van een verkeersongeval bij de mi-

nimarket. Uit het onderzoek ter plekke bleek dat een vrouw aldaar was komen aanrijden. Ze wilde parke-

ren maar gaf door nog onbekende redenen gas in plaats van te remmen. De man raakte zwaargewond en werd in kritieke toestand door een ziekenwagen naar het Curaçao Medical Center (CMC) gebracht voor geavanceerde medische behandeling. De politie kreeg echter gister-

ochtend vroeg, om 06.17 uur, de melding binnen dat Jose Antonio Farrell aan de opgelopen verwondingen is bezweken. Hij zou op 17 april zijn 73e verjaardag vieren.

De verkeerspolitie is belast met het uitgebreide onderzoek naar het ongeluk.

Oppositie zet vraagtekens bij aanbestedingsprocedure

KRALENDIJK — Oppositiepartij PDB op Bonaire zet vraagtekens bij de inhuur van Oscar Castillo die momenteel trainingen geeft aan het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB). Die trainingen moeten bijdragen aan het bewerkstelligen van een cultuuromslag binnen de ambtelijke organisatie. De ‘rode partij’ vindt dat er een zweem van vriendjespolitiek hangt rondom het besluit om Castillo in te huren.

door **Robert Pastoor**

Oscar Castillo heeft in het verleden trainingen gegeven aan collegepartij MPB. Volgens PDB-fractievoorzitter Clark Abraham zijn die trainingen destijds gratis uitgevoerd en heeft de huidige inhuur een ‘blijk van terugbetalen’ in zich. De keuze voor Castillo is volgens het OLB op de juiste manier tot stand gekomen, namelijk door een aanbestedingsprocedure te volgen. Dat liet de hoogste ambtenaar van de afdeling Bestuur en Organisatie onlangs weten aan deze krant. Die aanbestedingsprocedure was weliswaar niet openbaar

volgens de ambtenaar, maar wel volgens de regels. De overheid heeft zelf drie partijen benaderd met de vraag om een offerte uit te brengen voor het verzorgen van de bewuste trainingen. Twee van de drie partijen hebben gereageerd en uiteindelijk kwam Castillo als winnaar uit de bus. De trainingen worden inmiddels ook al verzorgd door de van Curaçao afkomstige Castillo.

De PDB had graag gezien dat de aanbestedingsprocedure wel in het openbaar had plaatsgevonden. “Dat is transparanter. Het hoort ook open en transparant te

zijn. Nu zijn er ook alleen maar mensen van buiten het eiland aangeschreven. Die zijn tot 40 procent duurder omdat ze ook reis- en verblijfkosten hebben zoals het huren van een auto en het kopen van een ticket. Een openbare aanbesteding had ervoor gezorgd dat mensen van Bonaire zich ook konden inschrijven.”

Abraham is duidelijk, hij vindt dat een dergelijke inhuur niet via een gesloten aanbesteding geregeld kan worden. “Als je zelf partijen benaderd is de kans groot dat je in je eigen kring gaat zoeken. De schijn van bevoordeling en nepotisme is dan groot, het is een risico.” De oppositiepartij, tevens de enige oppositiepartij in de Eilandsraad, wil inzage in de aanbestedingsprocedure. De fractievoorzitter laat weten dat hij inmiddels heeft ver-

nomen dat die inzage er niet gaat komen. Tot ontevredenheid van Abraham die zegt recht te hebben op de inzage van bepaalde documenten. De coalitiepartij MPB bevestigt dat Oscar Castillo in het verleden gratis trainingen heeft verzorgd aan de ‘blauwe partij’. Volgens de woordvoerder van MPB-kopstuk Elvis Tjin Asjoe waren die bewuste trainingen echter voor iedereen toegankelijk en dus niet alleen voor partijleden. De hoogste ambtenaar van de afdeling Bestuur en Organisatie liet eerder al weten op de hoogte te zijn van de banden tussen Castillo en MPB.

De Eilandsraad debatteert vanavond op verzoek van de oppositie over de keuze om onder meer Castillo in te huren. “Er hangt gevoeligheid rondom deze kwestie en wij willen het fijne er van weten”, aldus Clark Abraham.

1e stappen gezet tegen hardere aanpak feveren

KRALENDIJK — Het is de politie op Bonaire al geruime tijd een doorn in het oog: illegale straatraces en feveren. Al enige tijd wordt er gewerkt aan een nieuw handavingsplan. Het concept ligt inmiddels klaar en delen van het plan worden al in praktijk gebracht.

door **Robert Pastoor**

Afgelopen weekeinde heeft het korps in het centrum van Kralendijk extra gepatrouilleerd om de straatraces en het feveren tegen te gaan. Feveren is het onnodig opvoeren van het toerental en dat gaat samen met veel geluidsoverlast. Ook worden er allerlei stunts uitgehaald op de motor of scooter en dat zorgt voor gevaar. De proble-

men doen zich vooral voor in het centrum van Kralendijk.

De extra patrouilles worden ook ingezet buiten het centrum. Daar heeft de politie zondag opgetreden. Een grote groep mensen had zich op een plek verzameld voor het bijwonen van illegale straatraces. De politie was duidelijk aanwezig en ze controleerden ook auto's. Dat heeft er volgens de poli-

tie voor gezorgd dat er geen straatraces zijn gehouden en het publiek naar huis is gegaan.

De politie was niet alleen met extra mankracht aanwezig bij de straatrace op zondag, maar patrouilleerde ook nadrukkelijk in het weekeinde. “Normaal gesproken doen we dat met evenementen zoals de Regatta, maar we doen het nu dus ook”, zegt een politiewoordvoerder.

De inzet van extra patrouilles maakt onderdeel uit van het plan om de straatraces

en het feveren tegen te gaan. De verdere inhoud van het plan wil het korps nog niet vrijgeven. “Wij proberen het plan nu wel uit, ook al is het een concept. De noodzaak is er op dit moment. We brengen wel vaker conceptplannen in de praktijk. Op die manier kom je er achter of het werkt”, laat de politie desgevraagd weten.

Deze week buigt de lokale driehoek bestaande uit de korpschef, de gezaghebber en de hoofdofficier van justitie zich over het plan waar de politie de afgelopen twee maanden aan heeft gewerkt.

Diepste en grootste sinkholes ter wereld onderzocht bij Saba

THE BOTTOM — Het Koninklijk Nederlands Instituut voor Zeeonderzoek (Nioz) en Wageningen Marine Research organiseerden van 5 tot 20 december een expeditie naar de Saba Bank, ten zuiden van Saba. Experts aan boord van het onderzoeksschip Pelagia verzamelden gegevens om meer kennis te vergaren over de zinkgaten en de honderden recent ontdekte vreemde kalkhoudende algentorentjes.

Tijdens de Nico-onderzoeks-expeditie in 2018 bij de Luymes Bank en een deel van de Saba Bank, ontdekten de huidige expeditieleiders Fleur van Duyl (Nioz) en Erik Meesters (Wageningen Marine Research) meer dan

was dan nu, loste stromend zoetwater de kalksteen op en creëerde grote gaten. Dit leidde eerst tot de vorming van grotten, die vervolgens instortten. Deze zinkgaten die zich op het land ontwikkelden, werden vervolgens

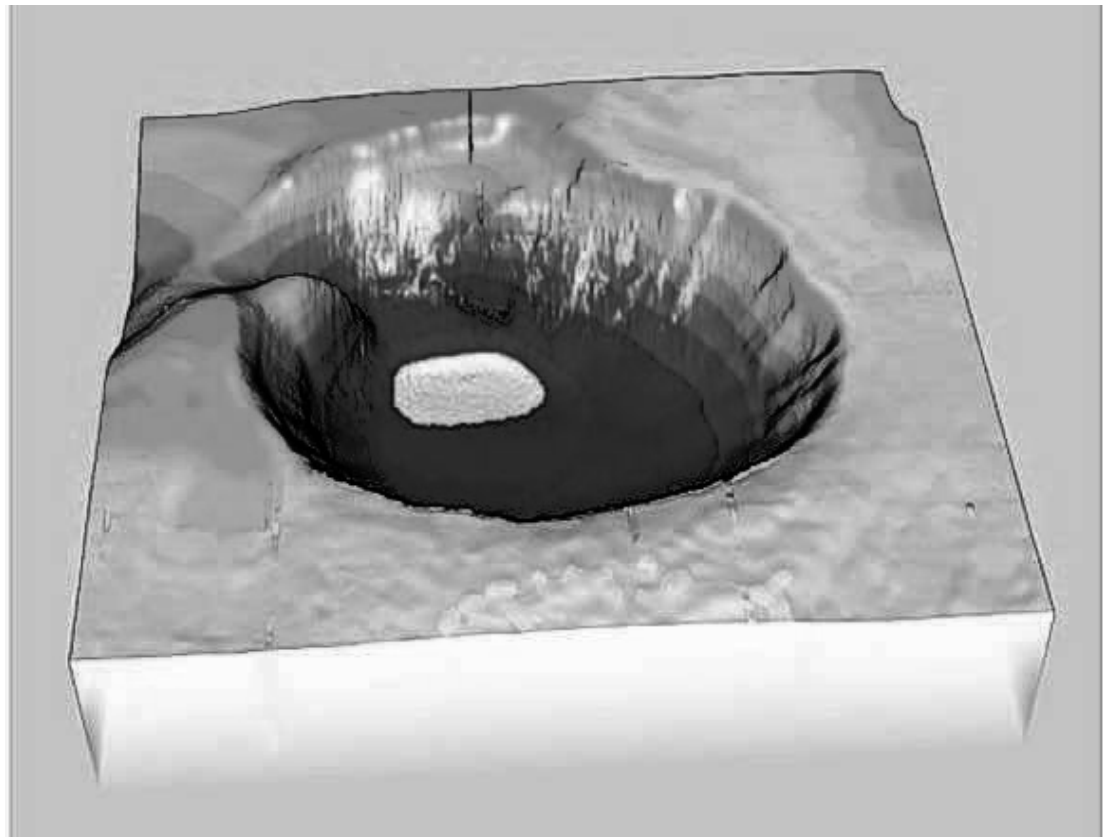
dicht bij het oppervlak ligt en het lijkt op een soort donker oog in een lichtblauwe zee. China claimt de diepst beschreven sinkhole te hebben, de ‘Dragon Hole’ in de Zuid-Chinese Zee, met een diepte van 308 meter. De bodem van het diepste zinkgat op de Saba Bank is echter zeker 375 meter diep en is daarom dieper en groter dan de ‘Dragon Hole’. Tot nu toe is er geen ander gebied gevonden met zoveel zinkgaten – meer dan twintig – op zo’n korte afstand van

we een unieke en spectaculaire biologische gemeenschap ontdekt in één van de zinkgaten op de Saba Bank op een diepte van ongeveer 110 meter”, zegt Van Duyl. “Op de zeebodem vonden we honderden kalkhoudende algentorentjes met een diameter van 40 tot 60 cm. Deze roze-paarse torentjes bestaan uit lagen korstachtige kalkalgen en deden ons denken aan het Chinese terracottaleger.”

Volgens Meesters groeien deze kalkalgen waarschijnlijk heel langzaam op die diepte omdat er heel weinig licht is. “Ze kunnen ons misschien meer vertellen over de geschiedenis van de Saba Bank en de omstandigheden waaronder de sinkholes werden gevormd.” Wat de expeditie dit jaar zo speciaal voor Meesters heeft gemaakt, is dat ze niet wisten wat ze zouden vinden: “De meeste zinkgaten op de Saba Bank zijn nog door niemand bezocht en dat maakt het bijzonder spannend.”

Eerste bevindingen

De onderzoekers verkenden uitgebreid alle 21 sinkholes op de Saba Bank. Het doel was om meer te weten te komen over de aard van de kalkhoudende algentorentjes en de omgevingsfactoren die hun groei beïnvloeden. Hoe werkt de uitwisseling van water tussen de zinkgaten en het stromende water erboven, en welke biologische gemeenschappen en voedingsstoffen zoals bacteriën zijn aanwezig? De verzamelde gegevens worden teruggebracht naar de universiteiten waar ze worden geanalyseerd. Dit kan inzicht geven in waarom deze torentjes bij sommige sinkholes voorkomen maar bij andere niet. Het onderzoeksschip liet een breed scala aan meet-

Een gedetailleerde afbeelding van één van de sinkholes.

twintig enorme gaten van tien tot 375 meter in diepte en met diameters variërend van 70 tot 1100 meter. De bodem van de Saba Bank bestaat uit een kalkafzetting van één tot twee kilometer dik. Toen de oever tijdens de ijstijden boven water lag en de zeespiegel 120 m lager

ondergedompeld na de laatste ijstijd (20.000 jaar geleden), toen de zeespiegel weer steeg.

Een bekende zinkput is de ‘Great Blue Hole’ voor de kust van Belize in de Caribische Zee. Dit gat is zichtbaar vanuit de ruimte omdat het

elkaar.

Nog weinig bekend

Wetenschappelijk gezien is er weinig bekend over het ecologisch functioneren van de Saba Bank. En er zijn zelfs veel open plekken op de kaart. “Tijdens de Nico-expeditie in 2018 hebben

St. Maarten

Town hall meeting over cruise-industrie

PHILIPSBURG — Port St. Maarten organiseert in samenwerking met de Florida-Caribbean Cruise Association (FCCA) op 4 februari een informatieve bijeenkomst over de cruise-industrie in één van de terminals van de Dr. AC Wathey Cruise and Cargo Facilities. Tot de doelgroep behoren ondernemers, managers en het publiek.

Experts uit de cruisesector zullen tijdens de bijeenkomst hun mening over de industrie geven en informatie delen die ‘gunstig kan zijn voor personen die werkzaam zijn in de cruisesector of graag in de plaatselijke cruisebranche willen stappen’, aldus het havenbedrijf.

Het organiseren van town hall meetings is onderdeel van een nieuwe aanpak die Port St. Maarten dit jaar wil invoeren om stakeholders en de gemeenschap te betrekken, kennis uit te wisselen

en om een groter bewustzijn over de cruise-industrie te stimuleren. “Dit is ook gunstig voor personen die geïnteresseerd zijn om door te breken in de industrie.

Het cruisetoeisme is een essentiële pijler van de nationale economie. Midden in de economie staan kleine, middelgrote en grote bedrijven. De bijeenkomst biedt bestaande, volwassen bedrijven de kans om op de hoogte te blijven van de nieuwe trends en ontwikkelingen met betrekking tot de be-

langen van cruisepassagiers wanneer ze een bestemming bezoeken. Het biedt ook aspirant-ondernemers een kans op ondernemerschap door het ontwikkelen van nichemarkten, diensten en producten voor de steeds veranderende cruisepassagier”, aldus het havenbedrijf.

Tijdens de bijeenkomst zullen experts in de cruise-industrie vertellen waar ze naar op zoek zijn en wat cruisepassagiers van bestemmingen verwachten. “Toekomstige ondernemers kunnen helpen die visie te verwezenlijken en een behoefte in de cruisesector op het eiland te vervullen, wat ons weer helpt om als bestemming toonaangevend te blijven”, concludeert Port St. Maarten.

Aruba Animal Shelter

**Cats and Dogs
awaiting Adoption**

www.arubaanimalshelter.com

Foto's Fleur van Duyl

Een algentorentje uit één van de sinkholes.

apparatuur en camera's zakken tot een diepte van vele tientallen meters. Deze werden gebruikt om verschillende gegevens over de waterkolom te verzamelen en namen monsters van water en leven op de zeebodem, inclusief een poging om verschillende torentjes naar de oppervlakte te brengen.

De onderzoekers plaatsten ook ankers met meetapparatuur in de zinkgaten waardoor zeven dagen monitoring mogelijk was tijdens de expeditie. Alle verzamelde gegevens worden nu geanalyseerd en de onderzoekers willen graag meer weten over de geheimen van de sinkholes.

Sinkhole lijkt gas te sijn-pelen

De Saba Bank onthulde een verrassing. Via de Saba Conservation Foundation kregen de onderzoekers

coördinaten van een vermeende warmwaterbron (gevonden door vissers) in één van de zinkgaten. Op een diepte van ongeveer 280 meter werd een pluim gede-

tecteerd met de multibeam, vermoedelijk methaangas. De CTD-profielen vertoonden een verbazingwekkend hoge piek in onder andere zuurstof in het zinkgat.

Saba Bank

De Saba Bank, enkele kilometers ten zuiden van het eiland Saba, beslaat meer dan 2400 km2 en is daarom het grootste beschermde natuurgebied van Nederland. De bank ligt volledig onder water en is belangrijk vanuit zowel biologisch als economisch perspectief. De onderzeese berg stijgt van de zeebodem op een diepte van 1000 meter tot gemiddeld 30 tot 40 meter onder het zeeoppervlak. Grote delen van de randen van de oever bestaan uit uitgebreide, gezonde koraalriffen. Deze regio in Caribisch Nederland maakt ook deel uit van het door de Nederlandse staat aangewezen haaien- en zeezoogdieren natuurgebied Yarari. Het belang van de biodiversiteit van Caribisch Nederland wordt internationaal erkend door een aanwijzing van de Saba Bank als een ecologisch of biologisch significant marien gebied (Ebsa) onder het Biodiversiteitsverdrag.

Wereldwijd maatregelen om verspreiding coronavirus tegen te gaan

WUHAN — De Chinese autoriteiten zetten bijna 6000 artsen en verplegers in om in Wuhan mensen die besmet zijn met het nieuwe coronavirus te behandelen. Het virus heeft in China inmiddels aan ruim honderd mensen het leven gekost. Wereldwijd zijn zeker 4000 personen besmet geraakt en worden er maatregelen getroffen om verdere besmetting zoveel mogelijk tegen te gaan. Rusland sloot in de oostelijke regio belangrijke grensovergangen met China en het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken adviseert reizigers om de Chinese provincie Hubei te mijden. De Europese Commissie gaat de evacuatie van EU-burgers uit China coördineren.

China zet bijna 6000 artsen en verplegers uit het hele land in om in de stad Wuhan mensen te behandelen die besmet zijn geraakt met het nieuwe coronavirus. Dat heeft de nationale gezondheidscommissie dinsdag bekendgemaakt. Wuhan wordt gezien als het centrum van het virus. Op dit moment zijn er al ruim 4100 in Wuhan aan het werk. In de miljoenenstad wordt met man en macht gewerkt aan het bouwen van noodhospitelen om de enorme stroom zieken op te vangen. In de provincie Hubei, waar Wuhan in ligt, zijn inmiddels 2700 besmettingen vastgesteld. Alleen gisteren al meldden zich 32.000 mensen bij ziekenhuizen omdat ze koorts hadden. Of

Wuhan

ze het virus onder de leden hebben moet onderzoek uitwijzen.

Grenzen

De Russische autoriteiten maakten vandaag bekend in de oostelijke regio belangrijke grensovergangen met China te sluiten vanwege het nieuwe coronavirus. De grens gaat dicht tot 7 februari. Naast het sluiten van de grens met China neemt Rusland ook maatregelen in Moskou. Het stadsbestuur van de hoofdstad meldt van-

daag 'speciale controles' uit te voeren bij onder andere hotels en toeristische trekpleisters. Mocht er een alarmerende melding komen omtrent het virus, dan staan er medische noodteams klaar. Eerder sloten ook Maleisië en Mongolië de grens met China. Ook andere landen hebben maatregelen genomen. Zo halen bijvoorbeeld meerdere landen hun burgers terug uit de Chinese stad Wuhan. Hongkong heeft vandaag het openbaar vervoer tot 30

januari platgelegd tussen de stadstaat en het Chinese vasteland. De Europese Commissie gaat de evacuatie van EU-burgers uit China coördineren. Brussel is al in contact met verschillende lidstaten om af te stemmen hoeveel landgenoten terug naar huis willen. Het zogeheten mechanisme voor civiele bescherming (rescEU) in Brussel is geactiveerd, waardoor de commissie middelen beschikbaar kan stellen voor noodgevallen.

Reisadvies

Het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken heeft het reisadvies voor China inmiddels aangescherpt. Vanaf vandaag gelden voor heel China veiligheidsrisico's en niet alleen voor de provincie Hubei. Het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken roept burgers op voortgenomen reizen naar China te heroverwegen. Ook adviseert het departement reizigers om helemaal niet naar de Hubei te gaan.

Grote steden krijgen extra geld voor aanpak lerarentekort

DEN HAAG — De grote steden kunnen rekenen op nog eens ongeveer negen miljoen euro om het nijpende lerarentekort aan te pakken. Ook wil verantwoordelijk minister Arie Slob regels waar nodig versoepelen. Hij omarmt de hoofdlijnen van de noodplannen die Amsterdam, Rotterdam en Den Haag hebben gemaakt.

Het lerarentekort is in de grote steden al groot en neemt de komende jaren alleen nog maar toe. Een aantal Amsterdamse scholen bleef in december een week dicht om te zoeken naar een oplossing. Donderdag en vrijdag sluiten in heel het land weer veel scholen de deuren voor een grote staking. De drie grootste steden dringen onder meer aan op soepeler regels om bijvoorbeeld mensen die een ander vak hebben geleerd, zoals gym- en muziekleraren, voor de klas te zetten. Slob wil ze daarbij helpen. Zodra hij weet waar de regels precies knellen, wil hij kijken of dat anders kan. Amsterdam wil het ook mogelijk maken om nog maar

vier dagen per week les te geven in plaats van vijf. De resterende schooldag kunnen kinderen dan bijvoorbeeld sporten. Maar dat mag niet betekenen dat kinderen minder onderwijstijd krijgen, zegt Slob. Dat wil Amsterdam volgens hem ook niet.

De grote steden vragen extra geld om leraren te kunnen lokken met een bonus. Zo willen ze het werk op scholen in de stad, en helemaal op scholen met veel kinderen met een achterstand, aantrekkelijker maken. Ook hopen ze leraren te kunnen helpen met het vinden van een huis in de stad. Slob moet de beloofde extra miljoenen nog zien vrij te maken, maar verzekert dat dat in orde komt. Utrecht en Almere, de twee resterende steden die aanspraak maken op een deel van het extra geld, hebben hun noodplan nog niet helemaal af.

De minister is vooral ingenomen met de soepele samenwerking tussen schoolbesturen. Scholen doen er alles aan om de schaarse leerkrachten in ieder geval niet bij elkaar weg te trekken, constateert hij.

Hof stelt ontbinding van motorclub Hells Angels uit

ARNHEM — De Hells Angels hoeven nog niet te worden ontbonden. Het gerechtshof in Arnhem stelt dat de motorclub het hoger beroep mag afwachten. De rechtbank in Utrecht besliste vorig jaar dat de Hells

Angels worden verboden en moeten worden ontbonden, ongeacht het hoger beroep. Het hof in Arnhem stelt echter dat de uitvoering van die beslissing wordt uitgesteld zolang er nog geen vonnis is in hoger beroep.

Rutte en Schouten spreken boeren en natuurclubs samen

DEN HAAG — Premier Mark Rutte en minister Carola Schouten (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) praten morgen met natuurclubs en boeren over de stikstofproblematiek. De bewindspersonen spraken eerder apart met natuurorganisaties en de boerenlobby, maar het kabinet wil de partijen die in het stikstofdebat vaak tegenover elkaar staan samenbrengen.

Voorafgaand aan het rondetafelgesprek in het voormalige zenderpark Radio Kootwijk gaan Rutte en Schouten langs bij een melkveehouder. Ook gaan ze met een

boswachter de Veluwe op om over de invloed van stikstof op de natuur te praten. Zowel de melkveehouder als de boswachter schuift aan bij het gesprek.

Over de stikstofproblemen onderhandelt het kabinet met boerenorganisaties die zich verenigd hebben in het Landbouw Collectief. Het rondetafelgesprek met veehouders en natuurorganisaties is informeler. "Het gaat om een open gesprek waarin de aanwezigen van gedachten kunnen wisselen over de problematiek en over oplossingsrichtingen." Een gepland gesprek

met het Landbouw Collectief op 5 februari blijft gewoon staan, zegt het ministerie van Landbouw.

Het stikstofprobleem is een heikele kwestie voor het kabinet en de coalitie. Eind vorig jaar heeft het kabinet een reeks maatregelen aangekondigd, maar de belangrijkste plannen voor de agrarische sector moeten nog gepresenteerd worden.

Draagvlak onder Republikeinen voor getuigenis Bolton groeit

WASHINGTON — Republikeinen in de Amerikaanse Senaat komen onder steeds grotere druk te staan om oudveiligheidsadviseur John Bolton te laten getuigen. Die voormalige topadviseur van Donald Trump zou in een nog niet gepubliceerd boek met onthullingen komen die belastend zijn voor de president.

De Republikeinse senator Mitt Romney, die Bolton al wilde horen in het afzettingsproces, voorspelde gisteren dat hij mogelijk spoedig bijval zal krijgen van partijgenoten. Hij baseert zich volgens *The New York Times* op gesprekken met collega's.

Een andere Republikein, Susan Collins, zei dat de berichtgeving over Bolton de kans groter maakt dat ze zal instemmen met het oproepen van getuigen. De Demo-

John Bolton naast Donald Trump tijdens een kabinetsbijeenkomst in 2018.

craten in de Senaat willen graag getuigen horen, maar hebben de steun nodig van zeker vier Republikeinen omdat ze zelf geen meerderheid hebben. Trump zou volgens de krant tegen Bolton hebben gezegd dat hij militaire steun aan Oekraïne bevroor tot het land zou helpen bij onder-

zoeken naar politieke rivalen. De president spreekt dat tegen: "Ik heb NOOIT tegen John Bolton gezegd er een verband is tussen steun aan Oekraïne en onderzoeken naar Democraten", schreef hij op Twitter. Er wordt naar verwachting vrijdag gestemd over het horen van getuigen.

VS bergen stoffelijke resten inzittenden gecrasht toestel

Het wrak van het toestel.

GHAZNI — Amerikaanse militairen zijn erin geslaagd in het oosten van Afghanistan de stoffelijke resten te bergen van de inzittenden van Amerikaans militair vliegtuig dat er gisteren neerstortte. Een anonieme legerfunctionaris zei dat de slachtoffers worden geïdentificeerd.

Het is niet duidelijk hoe de berging is uitgevoerd. Eerder vandaag werd bekend dat Afghaanse troepen slaags waren geraakt met de Taliban toen ze probeerden het wrak van het vlieg-

tuig te bereiken. Volgens de politiechef in de betrokken bergachtige provincie Ghazni zijn die troepen in een hinderlaag gelopen en werden ze gedwongen zich terug te trekken.

Het was volgens Washington een militair vliegtuig van het type Bombardier E-11A bestemd voor verbindingsdoeleinden. Het is niet bekendgemaakt hoeveel mensen aan boord waren. Volgens de Amerikanen is het niet neergeschoten. De Taliban zeggen dat zij het hebben neergehaald en dat er belangrijke officieren van de CIA aan boord waren.

Het schip met ruim tweehonderd bemanningsleden maakt deel uit van een Europese maritieme missie (EMASOH) onder leiding van Frankrijk. Het moet incidenten voorkomen en de spanningen in de regio de-escaleren. De Straat van Hormuz is cruciaal voor de wereldoliehandel. Directe aanleiding voor de missie is een aantal incidenten in mei en juni waarbij zes supertankers werden aangevallen. Volgens de Amerikanen zat Iran hierachter, maar Teheran spreekt dat met klem tegen. Sindsdien zijn geen schepen meer aangevallen. Begin dit jaar liepen de spanningen tussen Iran en de VS hoog op door de Amerikaanse aanval op een Iraanse generaal bij Bagdad. De Iraners namen daarop als vergelding twee Amerikaanse militaire bases in Irak onder vuur. De rust in de regio is daarna enigszins teruggekeerd.

Nederland merkt coronavirus aan als A-ziekte

DEN HAAG/UTRECHT — Nederland behandelt het nieuwe coronavirus in het vervolg als een zogeheten A-ziekte. Dat betekent bijvoorbeeld dat artsen alarm moeten slaan als ze alleen al de verdenking hebben dat iemand het virus onder de leden heeft, maar dat nog niet hebben vastgesteld.

Minister Bruno Bruins (Medische Zorg) neemt die maatregel op advies van deskundigen. Hij neemt alle adviezen van het zogeheten Outbreak Management Team (OMT) over, schrijft hij aan de Tweede Kamer. Er komt geen toegangscontrole op Schiphol om besmette reizigers te onderscheppen. Dat werkt volgens de experts niet goed en maakt daardoor nauwelijks verschil. Wel worden reizigers via informatieschermen

boven de bagagebanden gediagnosticeerd en ingelicht. Mondkapjes zijn niet nodig, vinden de deskundigen. Zorgvuldig hoesten in de elleboogholte, goed de handen wassen en niet te dicht bij zieke mensen komen is genoeg. Ieder ziekenhuis kan mensen zo nodig opnemen in quarantaine. De minister gaat in kaart brengen hoeveel patiënten alle ziekenhuizen samen kunnen bergen. Huisartsen krijgen nog

aanvullende informatie over hoe ze moeten optreden als ze denken dat een patiënt het virus onder de leden heeft. Mensen met het virus hebben longklachten en zijn kortademig. Ook hebben ze koorts. Wie die verschijnselen heeft binnen twee weken na terugkomst uit een plaats waar het virus rondwaart, of in aanraking is geweest met een besmette patiënt moet worden onderzocht. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) meldt dat er twee mensen in Nederland zijn getest op het virus. De twee, die in de omgeving van Wuhan waren geweest en klachten hadden, bleken niet besmet.

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	— San Nicolaas—		— Mortuariums —	
Brandweer	911	Ambulance	584-5050	Ad Patres	584-2299
Politie O'stad	102	Centro Medico	523-8833	Aurora	588-6699
Politie San Nicolaas	104	BGD San Nicolaas	527-2782	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Politie St.Cruz	105	Serlimar	584-5080	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Politie Noord	107				
Tipline Politie	11141	— Botica —		— Stichtingen —	
Ziekenhuis	527-4000	4 Centro Medico	584-5794	Fundacion Anti-Droga Aruba	
Dierenarts	585-0400	Aloë	584-4606	(FADA)	583-2999
Elmar centraal	523-7100	Central	585-1965	Fundacion Respetami	582-4433
Elmar storing	523-7147	Dakota	588-7364	Zwanger? Fundacion	
WEB Aruba	525-4600	Del Pueblo	582-1253	CIZKA	583-0331
SETAR	582-2116	Eagle	587-9011	Fundacion Diabetico	593-0507
Taxi (TAS)	587-5900	Kibrahacha	583-4908	Arubano	593-4928
Taxi (ATT&T)	582-2010	Maria	585-8145	Twelve Step Meeting	
Taxi (PTS)	588-0035	Noord	586-4606	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Taxi (Diamond)	587-2300	Oduber	582-1780	Fundacion Amor Pa	568-4739
Kankerbestrijding	582-0412	Paradera	588-6638	Prohimo	564-8849
Stichting SAMBA	582-0903	San Lucas	584-5119	NA Acceptance Group	565-7500
		San Nicolaas	584-8186	Fundacion Centro	
—Oranjestad—		Santa Anna	586-8181	Ecologico Aruba	562-8984
Ambulance	582-1234	Santa Cruz	585-8028	Bureau Sostenemi Misbruik	
BGD Oranjestad	527-2782	Seroe Preto	584-4833	en mishandeling tegen	
Veterinaire Kliniek	582-1720	Trupiaal	583-8560	minderjarigen	588-1010
Animal Shelter	582-1623			Fundacion C.V.A. voorkomen	
				en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

WOENSDAG 29 JANUARI 2020 Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 18 en 26 km/u.			
Max Temp. 30°	Voelt Als 34°	Wind 18 km/u	Precipitatie 1%
Zonsopgang 07:06	Zonsondergang 18:41	UV index 10 v/d 10	
WOENSDAG Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 17 en 26 km/u.			
Min Temp. 25°	Voelt Als 27°	Wind 17 km/u	Precipitatie 1%
Maansopgang 10:24	Maansondergang 22:37		

Aankomsttijden Cruiseschepen	Dienstdoende huisartsen Dinsdag 28 Januari 2020 Huisarts nachtdienst - Oranjestad Huisartsenpost Hospitaal 527-4580 Huisarts nachtdienst - San Nicolaas Centro Medico San Nicolaas Dr. v/d Linden Dienstdoende apotheken Apotheek nachtdienst San Nicolaas Botica San Nicolas 584-5712 Apotheek nachtdienst Oranjestad Botica Paradera 588-6638
Woensdag 29 Jan. '20 Mein Schiff 2 07.30 – 20.00 Eurodam 13.00 – 23.00	
Donderdag 30 Jan. '20 Carnival Horizon 08.00 – 16.00	
Vrijdag 31 Jan. '20 MS Seven Seas Explorer 10.00 – 23.00	

BVN

15:00 Het Klokhuis	05:45 Dagelijkse Kost
15:15 Eurovisie Songfestival	06:00 VRT Journaal
2020: Loting halve finales	06:45 De Wereld Draait Door
15:55 NOS Jeugdjournaal	07:35 NOS Journaal
16:05 De Club van Lelijke	08:00 Weerbericht Europa/Afrika
Kinderen: De Staatsgreep	08:05 Bevrijdingsjournaal
16:30 Blokken	08:15 Spoorloos
16:55 Thuis	09:05 50 jaar Turks Fruit
17:20 EenVandaag	09:50 Nieuwsuur
17:45 Dagelijkse Kost	10:30 Weerbericht Amerika/Caribiën
18:00 VRT Journaal	10:35 Opsporing Verzocht Op1
18:45 De Wereld Draait Door	10:40 Iedereen beroemd
19:35 NOS Journaal	11:40 VRT Journaal
20:00 Weerbericht Europa/Afrika	12:00 VRT Journaal
20:05 Bevrijdingsjournaal	12:35 De Afspraak
20:15 Spoorloos	13:25 Net ff anders
21:05 50 jaar Turks Fruit	14:05 NOS Journaal
21:50 Nieuwsuur	14:20 BinnensteBuiten
22:30 Weerbericht Amerika/Caribiën	14:45 Tijd voor MAX
22:35 Opsporing Verzocht	15:25 Sesamstraat
22:40 Op1	15:40 Het Klokhuis
23:40 Iedereen beroemd	16:00 NOS Jeugdjournaal
	16:05 Hip voor Nop
	16:30 Blokken
woensdag 29 januari	16:55 Thuis
00:00 VRT Journaal	17:20 EenVandaag
00:30 De Nieuwe Maan	17:50 Dagelijkse Kost
01:20 Toms Ierland	18:00 VRT Journaal
02:05 BinnensteBuiten	18:45 De Wereld Draait Door
02:30 NOS Journaal	19:35 NOS Journaal
02:45 Sesamstraat	20:00 Weerbericht Europa/Afrika
03:00 Het Klokhuis	20:05 Bevrijdingsjournaal
03:15 Eurovisie Songfestival	20:15 Ik Vertrek
2020: Loting halve finales	21:00 Politie 24/7
03:55 NOS Jeugdjournaal	21:50 Nieuwsuur
04:05 De Club van Lelijke	22:25 Weerbericht Amerika/Caribiën
Kinderen: De Staatsgreep	22:30 Op1
04:30 Blokken	23:35 3 op Reis
04:55 Thuis	
05:20 EenVandaag	

COLOFON

Uitgeverij: Amigoe Aruba N.V. Amigoe op School Topixs Aruba Production Tel: (297) 582-4333 Fax: (297) 582-2368	Topixs Aruba Production Yakari Gabriel Raisa Montilla topixaruba@amigoe.com Administratie Amigoe Krant: Rushilene Lejuez adminaruba@amigoe.com Administratie Abonnement: Zulaika Kelly abonnementaruba@amigoe.com Redactie: Melissa Stamper (eind redacteur) Nadine Salas Ariën Rasmijn Bobby Spier Carina Wever arubaredactie@amigoe.com Advertentie verkoop Amigoe Krant: Zulma Kock Calisa Roosberg avisoaruba@amigoe.com Amigoe op School: Tiziana La Torre aosaruba@amigoe.com	Distributie en klachten over bezorging: Zulma Kock abonnementaruba@amigoe.com Printer: Caribbean Speed Printers NV Aruba Kantooruren: Maandag t/m Vrijdag 8:00 am – 4:30 pm Bankrekeningnummers: Caribbean Mercantile Bank #20651903 Banco di Caribe # 81027801 RBC #100031723 Aruba Bank # 6000400190
---	--	---

Naam: Voornaam: Leeftijd:

E-mail: Telf:..... School: Klas:

Amigoe Aruba kleurwedstrijd 2020

Onze jonge lezers kunnen deze tekening zo mooi mogelijk inkleuren en uiterlijk 22 juni bij het kantoor van de Amigoe Aruba inleveren tussen 8.00 en 16.00 uur aan de Bilderdijkstraat 16. Alle deelnemers ontvangen een cadeautje. Hoe meer kleurplaten er ingeleverd worden, hoe groter de kans een grote prijs te winnen. Laat een volwassene elke dag de Amigoe kopen of een abonnement nemen om elke dag mee te kunnen doen aan de kleurwedstrijd.

Op 26 juni worden alle deelnemers uitgenodigd om 15:00 uur om hun prijs op het kantoor van de Amigoe Aruba op te halen.

Wachttijd levensreddende medicijnen meer dan 1 jaar

Foto: Shutterstock

Nederlandse patiënten moeten steeds langer wachten op nieuwe, dure medicijnen tegen kanker en zeldzame aandoeningen. De gemiddelde tijd die verstrijkt tussen goedkeuring en vergoeding van deze geneesmiddelen bedraagt inmiddels 410 dagen, blijkt uit onderzoek van het FD.

Voor het onderzoek is gekeken naar 26 geneesmiddelen met een vraagprijs van 50.000 euro of meer per patiënt per jaar. Sinds 2015 moeten die medicijnen de zogenoemde Sluisprocedure doorlopen. Dat betekent dat het ministerie van Volksgezondheid zelf de prijs onder-

handelingen voor deze medicijnen doet, in plaats van de zorgverzekeraars. Onder minister Bruno Bruins van Medische Zorg & Sport zijn de criteria aangescherpt. Daardoor is het aantal middelen in de Sluisprocedure vanaf 2018 toegenomen.

De vertraging neemt toe doordat onderhandelingen tussen farmabedrijven en het ministerie over een prijsverlaging moeizaam verlopen. De fabrikanten vragen regelmatig de hoofdprijs voor hun nieuwe medicijnen, terwijl de minister scherp onderhandelt omdat hij voor oplopende kosten vreest.

Boete voor Delta voor uit vliegtuig zetten van moslim op Schiphol

Foto: Shutterstock

De Amerikaanse vliegmaatschappij Delta Air Lines heeft een boete van 45.000 euro gekregen, omdat in 2016 een moslim ten onrechte uit een vliegtuig op Schiphol is verwijderd. Een soortgelijk incident deed zich in die periode voor in Parijs. Ook hiervoor is Delta Air Lines beboet. Dat meldt het AD.

Het incident op Schiphol speelde zich in de zomer van 2016 af. Stewardessen en passagiers sloegen alarm bij de piloot, omdat een passagier met islamitische achtergrond verdacht om zich heen aan het kijken was en opvallend veel aan het zweten

was. Hij zou bovendien voor het betreden van het vliegtuig 'een verdacht pakketje' hebben aangenomen van een man van dezelfde afkomst. De gezagvoerder ging poolshoogte nemen maar merkte niets verdachts aan de man.

De piloot vertrok van de gate met de man aan boord, maar bedacht zich later nadat stewardessen opnieuw hun zorgen deelden. De passagier werd van boord gehaald en het gebied rond zijn stoel en zijn bagage werden doorzocht. Opnieuw werd er niets verdachts aangetroffen. De man miste zijn vlucht naar New York en werd op een latere vlucht geboekt.

Thaise antidrugsautoriteit verkoopt auto vol amfetaminepillen

Foto: Shutterstock

Het kantoor van de Thaise antidrugsautoriteit heeft excuses aangeboden aan de koper van een in beslag genomen auto die door de opsporingsdienst op een veiling was aangeboden. Na de veiling bleek dat er bijna honderdduizend amfetaminepillen in de achterbumper verstopt zaten. De koper had omgerekend 17.000 euro voor de luxeauto met vierwielaandrijving betaald. Hij had de wagen naar een garage gebracht om de achterkant te laten repareren, omdat er krassen en deuken op zaten. Toen een monteur onderdelen verwijderde, vond hij 94.000 zogeheten yaba-pillen in een geheim compartiment in de bumper. De auto was vorig jaar in beslag genomen in de noordelijke provincie Chiang Rai. Agenten hadden 100.000 van de pillen aangetroffen die openlijk op de achterbank lagen. De antidrugsautoriteit bedankte de koper en de garagedewerker voor het onmiddellijk informeren van de opsporingsdienst.

Mensen

Groot-Brittannië presenteert speciale brexitmunt

Foto: AFP

Groot-Brittannië heeft zondag een nieuwe munt van 50 pence gepresenteerd ter gelegenheid van het vertrek van het land uit de Europese Unie. De munt heeft de inscriptie 'Vrede, welvaart en vriendschap met alle naties' en draagt de brexitdatum van 31 januari 2020.

Ongeveer drie miljoen van de munten zullen vanaf vrijdag worden uitgedeeld door banken, postkantoren en winkels, aldus de regering. Nog eens zeven miljoen andere exemplaren worden later in het jaar in omloop gebracht.

De minister van Financiën Sajid Javid kreeg zondag de eerste partij munten aangeboden.

"Het verlaten van de Europese Unie is een keerpunt in onze geschiedenis en deze munt markeert het begin van dit nieuwe hoofdstuk", zei hij.

De munt van 50 pence zou worden uitgegeven als een gelimiteerd verzamelobject op de oorspronkelijke EU-terugtrekkingsdatum van 29 maart. Maar de brexit werd meerdere malen uitgesteld, omdat het parlement het niet eens kon worden over de terugtrekkingsovereenkomst waarover met de EU was onderhandeld. Javid gaf later opdracht tot productie van de munt met de inscriptie van de nieuwe deadline van 31 oktober. Toen die niet doorging moesten ongeveer een miljoen munten worden omgesmolten.

Record: 90.000 tuinvogeltellers zagen 1,5 miljoen vogels

Meer mensen dan ooit hebben dit weekend in Nederland meegedaan aan de Nationale Tuinvogeltelling. 90.000 mensen telden gedurende een half uur de vogels die neerstreken in hun tuin of op hun balkon. De tellers registreerden ruim anderhalf miljoen vogels.

Het aantal vogeltellers is sinds zondagavond nog flink opgelopen, omdat deelnemers tot maandag 12.00 uur hun gegevens konden doorgeven, zegt een woordvoerder van de Vogelbescherming. Zondagavond werd het record van 2019 (74.000 tellers) al met 1000 mensen verbeterd; gisteren gaven nog eens 15.000 mensen hun bevindingen door.

De tellers zagen dit jaar vooral meer pimpelmezen. Het vogeltje met een blauw 'petje', een gele borst en blauwachtige vleugels, vloog van plek vijf de top drie binnen. Op één en twee staan nog steeds de huismus en de koolmees.

Een andere stijger is de kauw, van plek zes naar vier. De merel op vijf, gevolgd door de vink op zes, werden minder vaak gezien dan vorig jaar. De vinken zakten terug van de derde plaats, waarschijnlijk omdat ze vorig jaar door de sneeuw naar de tuinen werden gedreven, maar nu vaker voor het bos lijken te kiezen.

Penoza-film haalt met half miljoen bezoekers nieuwe mijlpaal

De Penoza-film The Final Chapter heeft in nog geen twee maanden tijd meer dan een half miljoen bezoekers getrokken. Het is daarmee de eerste Nederlandse film in ruim een jaar tijd die dat heeft gepresteerd. De laatste titel die deze mijlpaal behaalde, was de komedie Bon Bini Holland 2 van en met Jandino Asporaat. Dat hebben producent NL Film en distributeur Dutch

FilmWorks zaterdag gemeld. De serie Penoza was tussen 2010 en 2017 vijf seizoenen lang te zien bij KRO-NCRV en vertelt over een vrouw (Monic Hendrickx) die na de dood van haar man diens rol in het criminele circuit overneemt. Het slot van het vijfde seizoen liet de kijkers in het ongewisse over het lot van heldin Carmen van Walraven. Met de speelfilm Penoza: The Final Chapter sluit regis-

seur Diederik van Rooijen het verhaal definitief af. Eerder werd Penoza ook al uitgeroepen tot best bezochte Nederlandse bioscoopfilm van 2019.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Stomdronken automobiliste opgepakt op snelweg

Foto: Shutterstock

De politie heeft op de snelweg A16 bij Dordrecht een automobiliste opgepakt, die bijna acht keer meer had gedronken dan is toegestaan. Volgens de politie was de 53-jarige vrouw uit Rijssen stomdronken. Ze had 3,9 promille (1720 Ug/l) alcohol in haar bloed, terwijl bestuurders een alcoholpromillage van maximaal 0,5 (220 Ug/l) mogen hebben. De vrouw heeft haar rijbewijs moeten inleveren. Ze was zo onder invloed dat ze geen verklaring kon afleggen. De rechter moet nog

beslissen wat haar straf wordt, maar de officier van justitie heeft al direct 22 maanden ontzegging van de rijbevoegdheid geëist en een werkstraf van honderd uur. Agenten haalden de vrouw zaterdagmiddag van de weg na een melding dat de bestuurster gevaarlijk over de snelweg vanuit Moerdijk richting Dordrecht slingerde en meerdere rijstroken nodig had. Andere weggebruikers hebben de vrouw al rijdend naar de vluchtstrook begeleid en tot stoppen gedwongen.

15 jaar cel voor schoonmaakster na stelen horloges koning Marokko

Foto: Shutterstock

Een rechtbank in Rabat heeft vijftien mensen veroordeeld tot gevangenisstraffen van vier tot vijftien jaar, omdat zij hebben meegewerkt aan de diefstal van horloges van de Marokkaanse koning. De hoofdverdachte was een 46-jarige schoonmaakster die in één van de paleizen van Mohammed VI werkte. Zij kreeg vijftien jaar.

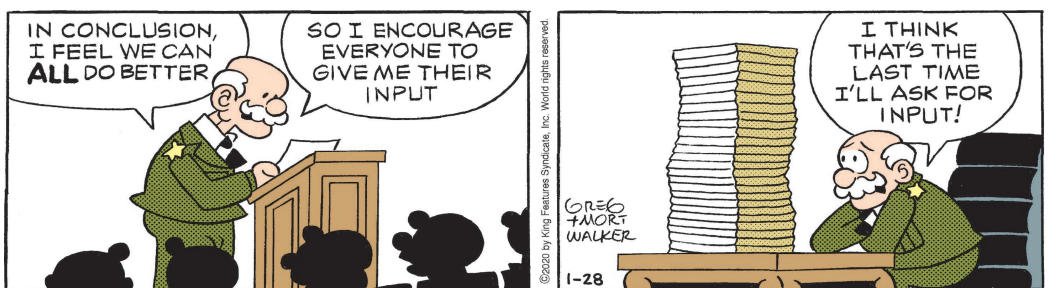
De vrouw was beschuldigd van het stelen van 36 luxe-horloges, die ze omsmolte om

de grondstof te verkopen aan winkels gespecialiseerd in goudhandel. De veertien anderen, allemaal mannen, waren detailhandelaars en tussenpersonen. De koning van Marokko staat bekend als een liefhebber van horloges. Zo bezit hij naar verluidt een uurwerk met een waarde van een miljoen euro. De 56-jarige vorst zeit naast dure horloges ook een grote collectie luxe-auto's, waardevolle schilderijen en jachten.

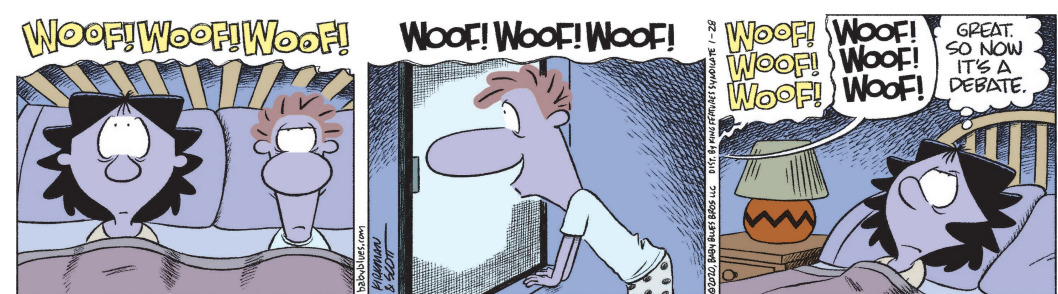
Buckles By David Gilbert

Beetle baily By Mort Walker

Baby blues Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Federer werkt 7 matchpoints weg en gaat door

Roger Federer ontsnapte op wonderbaarlijke wijze in de kwartfinale van de Australian Open.

MELBOURNE — Tennisser Roger Federer moest maar liefst zeven matchpoints wegwerken, maar de 38-jarige Zwitser staat nu wel in de halve finales van de Australian Open.

De zesvoudig kampioen in Melbourne balanceerde in de kwartfinale tegen de ongeplaatste Amerikaan Tennys Sandgren in de vierde set op de rand van uitschakeling. Federer overleefde alle matchpoints van de nummer 100 van de wereld, trok de set in de tiebreak naar zich toe en haalde zo alsnog de winst binnen: 6-3, 2-6, 2-6, 7-6 (8) en 6-3. De twintigvoudig grandslamkampioen was in de derde ronde tegen de Australiër John Millman ook al ontsnapt aan uitscha-

keling. Federer stond toen in de zogeheten matchtiebreak van de beslissende vijfde set met 8-4 achter, maar trok de partij alsnog naar zich toe door zes punten op rij te maken.

Tegen Sandgren werkte Federer in de vierde set bij een achterstand van 5-4 drie matchpoints weg. In de tiebreak overleefde de nummer 3 van de wereld vier momenten waarop de Amerikaan de partij kon beslissen. Zelf sloeg Federer in de

beslissende set op zijn eerste matchpoint wel direct toe.

“Soms moet je geluk hebben. En ik had vandaag ongelooflijk veel geluk”, zei Federer, die tijdens de derde set even van de baan ging om zich te laten behandelen. “Mijn lies voelde wat stijf aan. Ik keerde terug op de baan omdat ik dacht: laat hij het dan maar in stijl afmaken. Maar dat deed hij niet. Ik heb ongelooflijk veel geluk gehad.”

In de halve finale wacht een duel met titelverdediger Novak Djokovic. De 32-jarige Serviër bereikte de halve finales met een zege in drie sets op Milos Raonic uit Ca-

nada. Hij had in de eerste twee sets steeds aan één break genoeg en trok de derde in de tiebreak naar zich toe: 6-4, 6-3 en 7-6 (1). “Het wordt er niet makkelijker op”, zei Federer met gevoel voor understatement. “Maar je weet het nooit. Door al die ‘lucky escapes’ ga ik zonder verwachtingen de baan op. Ik had eigenlijk al in Zwitserland moeten zitten, maar ik ben er nog steeds. Laat ik er dus maar het beste van maken.” Volgens de ATP wist Federer één keer eerder een partij te winnen, nadat hij zeven matchpoints had overleefd, in 2003 in Cincinnati tegen Scott Draper.

Barty laat Australië dromen van titel in Melbourne

MELBOURNE — Heel wat kanshebbers bij de vrouwen op de Australian Open zijn al naar huis, maar Ashleigh Barty zit nog altijd in het toernooi. De nummer één van de wereld bereikte dinsdag de halve finales met een zege op de Tsjechische Petra Kvitová, de verliezend finaliste van vorig jaar. Barty won in de Rod Laver Arena met 7-6 (2) en 6-2 en is de eerste Australische bij de laatste vier op het grandslamtoernooi in eigen land sinds Wendy Turnbull in 1984.

De Australiërs konden in 1978 voor het laatst een landgenote huldigen als winnares van de Australian Open. Chris O'Neill was toen de beste bij de vrouwen. Turnbull bereikte twee jaar later de finale, maar die verloor ze. Barty, die vorig jaar in de kwartfinales strandde, laat de Australiërs nu weer serieus dromen van grandslamsucces in Melbourne. “Ik wist dat ik het beste van mezelf moest laten zien tegen Petra”, zei de 23-jarige Barty, die vorig jaar Roland Garros

won en nu al maanden aan kop staat van de wereldranglijst.

Barty zag de afgelopen dagen in Melbourne de ene na de andere kanshebber uit het toernooi vliegen. Karolina Plisková, Naomi Osaka, Serena Williams, Elina Svitolina en ook Kiki Bertens; ze zijn allemaal al naar huis. De Australische gaat het in de halve finale opnemen tegen de 21-jarige Amerikaanse Sofia Kenin, die vorig jaar al de nodige indruk maakte op de grandslams. Zo won ze

vorig jaar in de derde ronde van Roland Garros van Serena Williams. “Die zege heeft me laten inzien dat ik op dit niveau kan presteren, dat ik me kan meten met de beste tennissers ter wereld”, zei Kenin, wier opmars in Parijs in de vierde ronde werd gestuit door Barty. De Australische won toen in drie sets.

Morgen staan ze weer tegenover elkaar, dan op het hardcourt in Melbourne. De Amerikaanse rekende in de kwartfinale af met de ongeplaatste Ons Jabeur uit Tunesië: 6-4 en 6-4. Kenin is geboren in de Russische hoofdstad Moskou, maar als baby verhuisde ze met haar ouders al naar de VS. Nu houdt ze de Amerikaanse eer hoog op de Australian Open. “Het is een eer om dat te doen”, zei de huidige nummer vijftien van de wereld.

PSV akkoord met Spurs over transfer Bergwijn

EINDHOVEN — PSV heeft een principe-akkoord bereikt met Tottenham Hotspur over de transfer van Steven Bergwijn. Dat bevestigt algemeen directeur Toon Gerbrands naar aanleiding van een bericht in *De Telegraaf*. Bergwijn moet nog wel medisch gekeurd worden door de Engelse club van manager José Mourinho. Tottenham, zesde in de Premier League, heeft behoefte aan een extra aanvaller omdat Harry Kane lang is uitgeschakeld.

PSV ontvangt naar verluidt ruim 30 miljoen euro voor de 22-jarige aanvaller, die negen interlands voor Oranje speelde. Bergwijn belde zondagochtend trainer Ernest Faber op, met de mededeling dat Tottenham interesse in hem heeft. De aanvaller kwam daarom

niet in actie in de competitiewedstrijd tegen FC Twente (1-1). PSV is Europees al uitgespeeld en vloog vorige week ook uit het bekertoernooi door een nederlaag tegen eerstedivisionist NAC Breda (2-0). In de Eredivisie staat PSV op de vijfde plaats. De te-

leurstellende resultaten van de afgelopen maanden leidden in december tot het ontslag van trainer Mark van Bommel. Faber maakt het seizoen af op de bank.

Bergwijn verlengde in de zomer zijn contract in Eindhoven nog tot medio 2023. Hij stond in de belangstelling van Sevilla en Ajax, maar besloot PSV trouw te blijven. De geboren Amsterdammer, die in 2011 de jeugdopleiding van Ajax veruilde voor die van PSV, vierde drie landstitels met de Brabantse club (2015, 2016 en 2018). Bergwijn was

dit seizoen in de Eredivisie goed voor vijf doelpunten en tien assists. PSV raakte in een negatieve spiraal toen zowel Bergwijn als Donyell Malen in oktober geblesseerd raakten. Zonder de twee aanvallers vloog PSV uit de Europa League en raakte het achterop in de titelstrijd. Bergwijn maakte eind november zijn rentree, maar kon PSV ook niet op de weg terug helpen. De international maakte de laatste weken een wat geïrriteerde indruk en ergerde zich binnen de lijnen vaak zichtbaar aan de dingen die misgingen.

Arsenal klopt Bournemouth in 4e ronde FA Cup

BOURNEMOUTH — Arsenal heeft zich geplaatst voor de vijfde ronde van de FA Cup. Het team van coach Mikel Arteta rekende met 2-1 af met Bournemouth. In de volgende ronde neemt de club uit Londen het op tegen Portsmouth. Bukayo Saka schoot al in de vijfde minuut de 1-0 binnen voor Arsenal. De aanvaller rondde een aanval via Joe Willock en Gabriel Martinelli af met een schot hoog in het doel. Twintig minuten later stelde Saka Eddie Nketiah in staat om de 2-0 binnen te tikken. Bournemouth, waarbij Nathan Aké de hele wedstrijd speelde, werd pas in de slotfase gevaarlijk. De aansluitingstreffer van Sam Surridge viel in blessuretijd. De gelijkmaker bleef ondanks de vele minuten extra tijd uit. Bij Arsenal moest Shkodran Mustafi op een brancard naar de kant in de 62e minuut. De verdediger kwam in botsing met zijn eigen doelman Emiliano Martínez.

Protest McEnroe en Navratilova tegen omstreden Court

MELBOURNE — Een dag nadat Margaret Court bij de Australian Open geëerd werd, deden de oud-tennissers John McEnroe en Martina Navratilova een oproep om het naar haar vernoemde tennisstadion een andere naam te geven.

Court, recordhouder met 24 grandslamtitels, is omstreden omdat ze vanuit haar religieuze achtergrond zich onder meer afzet tegen het homohuwelijk en transgenders in de sport. Ze werd gehuldigd omdat het vijftig jaar geleden is, dat ze in één kalenderjaar alle vier grandslamtitels veroverde. McEnroe en Navratilova onthulden, nadat ze in het seniorentoernooi een dubbelpartij hadden afgewerkt, een spandoek met daarop ‘Evonne Goolagong Arena’. Daarmee gaven ze aan dat wat hun betreft de Margaret Court Arena van naam verandert. Navratilova wilde vanaf de stoel van de umpire nog een toelichting geven, maar de microfoon werd afgesloten.

Goolagong, net als Court een Australische, is een veel populairdere speelster die zeven keer een grandslamtoernooi won. De organisatoren veroordeelden het protest. “We zijn voorstander van diversiteit, vinden dat iedereen erbij hoort en het recht heeft zijn mening te uiten, maar er zijn regels en protocollen die iedereen moet respecteren.”

Margaret Court

Handbalster Polman gekozen tot Sportpersoonlijkheid 2019

ARNHEM — Handbalster Estavana Polman is door de NSP (Nederlandse Sport Pers) gekozen tot Sportpersoonlijkheid van het Jaar 2019. Ze kreeg de prijs gisteren uitgereikt op een gala van de stichting op sportcentrum Papendal. De Arnhemse, die speelt in Denemarken, werd eind vorig jaar met Oranje wereldkampioen.

In het juryrapport licht de NSP toe: “Estavana Polman schiet vaak raak, maar is ook de handbalster van de rake teksten. Ze neemt geen blad voor de mond, zegt waar het

op staat, fluit zichzelf soms een klein beetje terug. Dan zegt ze eerst dat iets ‘kut’ is, maar herstelt zichzelf. ‘Niet fijn’, maakt ze er dan van.” Polman komt in het rijtje

Arjen Robben (2014), Max Verstappen (2015), Sven Kramer (2016), Annemiek van Vleuten (2017) en Robin van Persie (2018), die eerder werden uitgeroepen tot Sportpersoonlijkheid van het Jaar. De prijs komt toe aan sportmensen die niet alleen bijzondere prestaties leveren, maar tevens hun persoonlijkheid, sport en ervaringen goed in de media kunnen verwoorden.